

KURIER Wileński

SOBOTA, 19 CZERWCA 1993 R.

Nr 117 (12141)

W SEJMIE REPUBLIKI

Zliczenia - ko w litach

przerwie, 17 czerwca, Sejm ukończył pracę. Zastępca przewodniczącego zarządu Banku Litewskiego Juozas Sinkvičius przedstawił projekt ustawy o walucie lit. Zaznaczył, że po wprowadzeniu lity należy ustalić jej rezerwy w Republice Litewskiej. Wg projektu przewiduje się, że waluta może być wykończona tylko w rozliczeniach z osobami prawnymi i fizycznymi zagranicą, znajdującymi się w Republice Litewskiej. Osoby fizyczne i fizyczne zarówno na wewnątrz, jak i za granicą obciążone będą ze swych rachunków i depozytów bankowych będą mogły odebrać w litach lub w walucie zgodnie z kursem bankowym ustalonym w danym dniu. Wyłączono również informatora innego projektu - przewodniczącego komitetu ekonomicznego Kazimieras Antanavičius. Zaznaczył, że projekt zgłoszony przez bank w zasadzie został przez niego przygotowany jesienią roku ubiegłego, wypracowany przez siebie i ogłoszony przez siebie publicznie.

Omawiane kwestii wypowiedział się zastępca ministra finansów Reinoldius Sarginas. Proponowane zmiany i będzie omawiane w trybie przyspieszonym. Następnie zgłoszony projekt ustawy Republiki Litewskiej o budżecie, z którym zapoznał się Kazimieras Antanavičius. W projekcie zaznacza się, że po wprowadzeniu lity wszystkie finansowe akty, dokumenty i umowy dotyczące długów i zobowiązań, w tym i rozrachunki będą dokonywane w litach. W projekcie proponuje się ustalenie oficjalnego kursu lity względem marki niemieckiej.

Alternatywę do projektu zgłoszonego w imieniu Zgody Narodowej przedstawił Elvyra Kunšienė.

W imieniu frakcji DPPL poseł Juozas Juškevičius zgłosił propozycję zapobiegania po pierwszym czytaniu projektu zgłoszonego przez K. Antanavičiusa, do drugiego czytania przygotować powołany w projekcie, uwzględniając uwagi Zgody Narodowej i przedstawicieli banku. Propozycję wypracował.

Na posiedzeniu wieczornym omawiano omawianie projektu uchwały „O kierunkach re-

formy rolnej”. Uchwałę powzięto w głosowaniu imiennym. Za - głosowało 57, przeciwko - 30, powstrzymało się - 3 posłów.

Dyrektor generalny państwowej służby turystyki S. Endriuška do trzeciego czytania zgłosił projekt ustawy „O uzupełnieniu ustawy Republiki Litewskiej o przedsiębiorstwach”. Artykuł 13 ustawy uzupełniono akapitem, reglamentującym świadczenie usług turystycznych. Ustawa z powodu tego uzupełnienia nabierze mocy od 1 stycznia 1994 r.

Omawiano projekt ustawy „O zmianach i uzupełnieniach ustawy o emisji pieniędzy Republiki Litewskiej”. Na propozycję frakcji DPPL ogłoszono przerwę w omawianiu tego dokumentu.

Zakończono omawianie projektu rezolucji Sejmu „O oświadczeniu Komitetu Lita nr 1”. Zostało on przyjęty na kolejnym posiedzeniu.

Powzięto uchwałę frakcji socjaldemokratów „O zbadaniu okoliczności powzięcia poszczególnych uchwał i rozporządzeń rządu Republiki Litewskiej”. Zgodnie z tą uchwałą materiały w sprawie powzięcia poszczególnych uchwał i rozporządzeń rządu będą przekazane komisji ds. badania przestępstw gospodarczych. Zlecono jej zbadanie, czy podejmując te uchwały i rozporządzenia funkcjonariusze państwowi nie dopuścili się przestępstw o charakterze gospodarczym i zawodowym, nie uczestniczyli w korupcji.

Posel Juras Požela zgłosił do trzeciego czytania projekt uchwały „O statusie Akademii Nauk”. Po przedłożeniu przez posła Artimantasa Raikinisza uzupełnienia projektu, omawianie przeniesiono na kolejne posiedzenie.

Następnie odbyła się godzina rządowa. Na pytania posłów odpowiedział minister finansów E. duardas Vilkielis.

Kolejne posiedzenie plenarne odbędzie się we wtorek, 22 czerwca. (ELTA)

O POMOCY DLA BANKÓW WE WPROWADZENIU LITÓW

Zarząd Republiki Litewskiej zorganizował naczelników rejonów, powiatów i starostów gmin do udzielania pomocy bankom, znajdującym się obrotu tymczasowo. Planuje się - talony, aby mieć naczelników rejonów i miast, przede wszystkim emeryci i mieszkańcy, którzy mogli być bez przeszkód wyznaczyć na lity.

kontroll nad pracą i dopomaganie w rozwiązywaniu zaistniałych problemów. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, rejonowi i miejscy komisarze policji powinni wyznaczyć do banków funkcjonariuszy policji oraz środki transportowe do przewożenia i ochrony pieniędzy.

(ELTA)

Wizyta premiera w USA

Powinniśmy znaleźć więcej punktów styczności z wychodźstwem - oświadczył specjalnemu korespondentowi Głosu Ameryki A. Sakadolskasowi przybyły do Stanów Zjednoczonych Ameryki premier Republiki Litewskiej Adolfas Sleževičius.

W Detroit A. Sleževičius rozpoczął rzeczowe spotkania od śniadania w klubie handlowym miejscowych Litwinów „Valzba”. Następnie zwiedził największą w kraju spółkę samochodową „General Motors”, spotkał się z przedstawicielami amerykańskich związków zawodowych, zjadł obiad z przedsiębiorcami.

W sobotę i niedzielę premier weźmie udział w organizowanej tu przez Wspólnotę Litewską

konferencji, na którą zaproszono wielu znanych działaczy społecznych z całej Ameryki Północnej. Prócz premiera zaproszono z posłów na Sejm A. Sakalasa, R. Ozolasa, S. Saltenisa. Spośród wychodźstwa wygłosił przemówienia zamierzają S. Lozoraitis, V. Adamkus, V. Vardys, T. Reimkis, V. Bielauskas i inni znani działacze.

Z dniem 4. Sakadolskasa, w przemówieniach przedstawicieli emigracji, zapewne odzwierciedli się nastroje, którymi dzisiaj żyje litewska diaspora. Można więc mieć nadzieję, że premier prawdopodobnie będzie musiał wysłuchać niemało krytyki pod adresem władz Litwy i rządzącej DPPL.

A. Sleževičius oświadczył Głosowi Ameryki, że gotów jest do wznowienia dialogu między Litwą a wychodźstwem. Procesy zachodzące na Litwie, według premiera, nie są w pełni uświadomiane we wspólnocie wychodźstwa litewskiego i konferencja, bezpośredni dialog jest najlepszym sposobem wyjaśnienia wstępnego i znalezienia możliwości jak najwięcej punktów styczności.

Oficjalne spotkania A. Sleževičiusa z przedstawicielami rządu USA, kierownictwem banków międzynarodowych rozpoczyna się w poniedziałek w Waszyngtonie.

(ELTA)

(Wg doniesień Głosu Ameryki)

DPPL osiągnęła swoje, choć Zgoda Narodowa

nie wystawiła swego kandydata

To, czego nie udało się uczynić dwa tygodnie temu - sformułować kierownictwo Sejmu - zarząd - w osobach przewodniczącego, 3 zastępców i kanclerza, teraz się udało. Wówczas, jak pamiętamy, przedstawiciel partii centrum Egidijus Bičkuskaus niepodzielnie nie zgodził się zostać jednym z zastępców przewodniczącego Sejmu motywujać to m.in. tym, że uzupelniono jej propozycje nie uzgodniono z nim samym. Natomiast wczoraj E. Bičkuskaus powiedział, że z początku odrzucając propozycję Ceslovasa Juršena, ona pragnął zwrócić uwagę na negatywne momenty w pracy Sejmu. Nadto E. Bičkuskaus chciał, aby jego miejsce zajął przedstawiciel opozycyjnej frakcji sejmowej Zgoda Narodowa. Jednakże, gdy ta siła prawicowa nie zgodziła się na, jej zdaniem, małe ustępstwa większości sejmowej żądając również zmian w składzie kierownictwa komitetów sejmowych, po konsultacjach z partią centrum E. Bičkuskaus zgodził się zostać zastępcą przewodniczącego Sejmu. W ten sposób zostało sformowane kierownictwo Sejmu z 5 osób. Składa się ono z 3 przedstawicieli DPPL i - socjaldemokratów i 1 - partii centrum.

Wczoraj przewodniczący Sejmu C. Juršenas przedstawił skład zarządu Sejmu zaznaczając, że nie należy go mylić z Prezydium Sejmu. Zarząd Sejmu będzie zajmował się organizacją pracy posłów, przyjmowaniem ustaw, czyli „pracą techniczną” - powiedział C. Juršenas.

WIZYTOWKI CZŁONKÓW ZARZĄDU SEJMU

Najstarszym członkiem kierownictwa Sejmu to Aloyzas Sakalas, ur. w 1931 r., najmłodszym - Egidijus Bičkuskaus, ur. w 1955 r. Sam przewodniczącym Sejmu C. Juršenas ur. w 1938 r., Juozas Bernatonis ur. w 1953 r., kanclerz Neris Germanas - ur. w 1946 r. „Wszyscy razem wzięci” członkowie ścisłego kierownictwa Sejmu mają 7 dzieci. Aloyzas Sakalas jest przewodniczącym partii socjaldemokratycznej, profesorem; Juozas Bernatonis - doktorem nauk. Obaj ukończyli Kowieńską Politechnikę. Ceslovas Juršenas i Egidijus Bičkuskaus, członkowie kierownictwa partii centrum, mają dyplomy Uniwersytetu Wileńskiego. Pierwszy ukończył dziennikarstwo, drugi - prawo. Kanclerz Neris Germanas - inżynier fizyk, ukończył Leningradzki Instytut Politechniczny, N. Germanas, J. Bernatonis i C. Juršenas to członkowie organów kierowniczych Demokratycznej Partii Pracy Litwy. A. Sakalas przyszedł do polityki poprzez sowieckie gulagi - powiedział C. Juršenas - a potem z E. Bičkuskausiem działali w Sajudisie. J. Bernatonis i N. Germanas przyczynili się do oddzielenia KPL od KPZR tworząc DPPL E. Bičkuskaus, A. Sakalas i C. Juršenas byli deputowanymi do byłej Rady Najwyższej Litwy - te informacje podał dziennikarzem C. Juršenas.

Na pytanie „Kuriera Wileńskiego”, jak będą podzielone obowiązki między 3 zastępcami przewodniczącego Sejmu C. Juršenas powiedział, że podział obowiązków nastąpi po tym, gdy A. Sakalas powróci z USA. Tym niemniej E. Bičkuskaus powiedział podczas briefingu, że sytuacja kryminogenna na Litwie jest ciężka i chciałby osobiście pracować w dziedzinie ustawodawczej. C. Juršenas poinformował, że w Sejmie nastąpi nowa rejestracja frakcji sejmowych.

OPOZYCJA OCENIA WPROWADZENIE LITA

Przedstawiciel frakcji sejmowej Zgoda Narodowa i partii Związek Ojczyzny, Gediminas Vagnorius, wyraził opinię, że wprowadzenie lity na miejsce tymczasowych talonów do niego jest reformą, a zwykła zamiana znaków pieniężnych. Dobre jest to, że lity są lepszej jakości niż talony i trudniej je będzie podrobić. Jednocześnie mówca stwierdził, że deficyt w budżecie państwa sięga 95 miliardów lit. I jest to niebezpieczne, bo lit, podobnie jak i talon, może osiągnąć inflacja. Rezerwa walutowa - zdaniem G. Vagnoriusa - jest potrzebna dla stabilizacji lity.

Na pytanie „Kuriera Wileńskiego”, jaka ilość waluty jest potrzebna dla stabilizacji lity, G. Vagnorius powiedział, że ponad 150 mln dolarów.

Józef SZOSTAKOWSKI

W niedzielę wybory w Koszedarach

Sześciu kandydatów będzie ubiegało się o mandaty podczas niedzielnych wyborów posła na Sejm w Koszedarach Okręgu Wyborczym.

Posła wybrała się na miejsce Algirdas Brazauskas, który w tym okręgu wygrał wybory 25 października roku ubiegłego, ale po wybraniu go na prezydenta republiki zgodnie z Konstytucją musiał złożyć mandat poselski. Do karty wybor-

czej wpisano nazwiska zastępcy redaktora gazety „Kaišiadorių kelias” Albinasa Anužisa (DPPL), zastępcy dyrektora Wileńskiej Giełdy Pracy Alfonsasa Brazasa (LPSD), emeryta Jonasa Gelauziusa (Liga Wolności), dyrektora dyrekcji programów społecznych Telewizji Litewskiej Rolandasa Paulauskasa (Postępowy Ruch Narodowy), byłego sekretarza Rady Najwyższej, czasowo nie pra-

cującego Liudvikasa Sabutisa (Sajudis Litwy, Karta Obywatelska, Związek Węziunów Politycznych) i doradcy ministra rolnictwa Pranciškusa Šliužas (Litewski Ruch Umiarokowanych). Wszyscy, prócz A. Anužisa, nie mieli również kandydowali do Sejmu.

Koszedarski Okręg Wyborczy obejmuje rejon koszedarski oraz część rejonu trockiego, w raz z częścią osiedle Elektrałaj. Liczy on 36 tys. wyborców. Około tysiąca głosowało już drogą pocztową.

(ELTA)

Okno na świat

Z DONIESIEN PAP

FRANCUSKIE WARUNKI CZŁONKOSTWA WE WSPÓLNOTCE EUROPEJSKIEJ

BRUKSELA. Francja zaproponowała w ubiegłym tygodniu, aby szczyt Dwunastki 21–22 czerwca w Kopenhadze zapowiedział ustalenie przez Wspólnotę Europejską (WE) po uzgodnieniu z państwami Europy Środkowej i Wschodniej listy kryteriów przyszłego członkostwa tych państw.

Tak przynajmniej wynika z przedłożonego partnera przez

delegację francuską w Brukseli „dokumentu roboczego”, do którego udało się uzyskać dostęp NAW. Zawiera on propozycje bardziej szczegółowych kryteriów niż te, które zaproponowała Komisja WE i które wstępnie zatwierdzili 8 czerwca ministrowie spraw zagranicznych Wspólnoty, pozostawiając ostateczną decyzję szczytowi w Kopenhadze.

FRANCUSKIE SUGESTIE KRYTERIOWE TO:

- ogólny stan rozwoju gospodarczego, zwłaszcza produktu narodowy brutto (PNB) w przeliczeniu na jednego mieszkańca;
  - funkcjonowanie gospodarki rynkowej, zwłaszcza stan zaawansowania prywatyzacji;
  - poziom ochrony społecznej (w tym ubezpieczenia, zasiłki dla bezrobotnych, renty i emerytury);
  - opanowanie inflacji;
  - stan deficytu budżetowego;
  - polityka pieniężna i finansowa (wymienialność i stabilność kursu waluty, liberalizacja przepływu kapitałów, istnienie efektywnego systemu bankowego);
  - stopień otwartości gospodarki, zwłaszcza kryteria rynkowe (udział handlu zagranicznego w PNB) i integracji gospodarki z gospodarką Wspólnoty oraz w ramach wymiany regionalnej;
  - urzeczywistnienie państwa prawa, np. gwarancje swobód publicznych, niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, praw mniejszości.
- Dalsze kryteria proponowane przez Francję to:
- zdolność administracji danego kraju do stosowania prawa wewnętrznego i międzynarodowego;

- wdrożenie nowoczesnego systemu podatkowego;
- zbliżenie w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, zwłaszcza poprzez poparcie dla inicjatyw Wspólnoty i jej państw członkowskich w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (przyszłej Unii Europejskiej);
- zbliżenie praktyk w dziedzinie polityki migracyjnej, kontroli granicznej i wiz.

Odmawiając „na razie” wyjaśnienia, stałe przedstawicielstwo Francji we Wspólnocie zastrzegło tylko, że propozycje te „w żaden sposób nie kłócą się” z propozycjami Komisji. Według tutejszych źródeł, przedstawiciele Dwunastki nie dyskutowali jeszcze nad francuskimi propozycjami. Niektóre rządy uważają, że kryteria Komisji „na razie” zupełnie wystarczają.

Dyplomaci kilku innych państw WE zapewniają, że tak czy inaczej przywódcy powinni przyjąć w Kopenhadze tamte ogólne kryteria. Sformułowane przez Komisję warunki obejmują: zdolność do wypełniania obowiązków członka, stabilność instytucji gwarantujących demokrację, państwo prawa, prawa człowieka i mniejszości, funkcjonowanie gospodarki rynkowej i in-

WOJSKO ZDLAWIŁO REBELIE W MIEŚCIE SINYIDZU

SEUL (KYODO). W końcu kwietnia armia północnokoreańska zdławiła rebelię grupy wojskowych w mieście Sinyidzu na północy kraju — podały źródła seulskie. Informacja dotarła na łamy prasy dopiero niedawno.

Południowokoreańska agencja Yonhap twierdzi, iż 22–23 kwietnia doszło do buntu grupy oficerów w okręgu wojskowym w Sinyidzu w pobliżu granicy z Chinami. Oficerowie rzekomo odmówili wykonania rozkazów przełożonych; rebelię krwawo stłusmiono. A dowódca zbuntowanej jednostki został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano — informuje Yonhap.

Zdaniem południowokoreańskich źródeł, w tym samym czasie w mieście Sinyidzu doszło do masowych demonstracji. Nie jest jednak jasne, czy wystąpienia uliczne miały związek z rebelią w wojsku. Yonhap pisze, że w związku z sytuacją na północy kraju zamknięto na kilka dni międzynarodowe lotnisko w Phenianie; najwyraźniej władze obawiały się rozszerzenia niepokojów bądź też podjęcia przez przeciwników rebelii próby ucieczki z kraju. Informacji cywilnych przez Yonhap nie potwierdziły żadne niezależne źródła.

SIHANOUK WYKLUZUA UDZIAŁ CZ. KHMERÓW W RZĄDZIE

PHNOM PENH. WASYNG. TON PAP (Kyodo, Reuter, AFP). Przewodniczącą Najwyższej Rady Narodowej Kambodży, księżką Norodom Sihanouk wykluczył możliwość udziału frakcji Czerwonych Khmerów w przyszłym rządzie.

W nowym „tymczasowym” narodowym rządzie Kambodży, jak brzmić będzie jego oficjalna nazwa, znajdują się jedynie przedstawiciele czterech partii, które uzyskały najwięcej głosów w niedawnych wyborach, nie przeważają natomiast udziału jakichkolwiek elementów z grupowania Czerwonych Khmerów — powiedział Sihanouk.

Uwaga! Wielka szansa dla chcących studiować anglistykę

Otrzymałmy z Ambasady RP w Wilnie następujący komunikat:

„Jak informuje Kuratorium Oświaty w Suwałkach, Nauczycielskie Kolegium Języka Polskiego w Suwałkach i Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych (język angielski) przyjmują na studia po 3 osoby z Litwy.

Egzamin wstępny na studia w Kolegiach odbędzie się w Wilnie w dniu 2 lipca br., przed komisją przybyłą z Polski.

Zakres materiału na egzamin języka polskiego zgodny jest z programem literatury szkolnej i materiału z języka angielskiego w załączeniu.

Podania o przyjęcie proszą składać w Konsulacie RP w Wilnie RP do dnia 26 czerwca 1993 roku. Miejsce i godziny egzaminu w dniu 2 lipca będą ogłoszone oddzielnie.

Ambasador RP

Jan WIDACKI

ZAKRES MATERIAŁU Z JĘZYKA ANGLIEJSKIEGO

I. Gramatyka: Przedimki. Przyimki. Zaimki. Liczba pojedyncza i mnoga. Czasowniki i ich formy. Imiesłowy. Stopniowanie przymiotników i przysłówków. Spójniki. Imiesłowy. Konstrukcje typu VERB + OBJEKT + INFINITIVE. Czaszki: a) Present (Simple, Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous); b) Past (Simple, Continuous, Past Perfect, c) Future (Simple, Continuous, Perfect Simple, in the Past Simple, in the Past Continuous, in

the Past Perfect). Strona bierna. Okresy warunkowe i tryb łączący. Zależna. Grupy modalne.

II. Umiejętności językowe: Zadawanie pytań. Wyróżnianie części, przypuszczanie, opinie. Wyrażanie poglądów na temat. Stwierdzanie różnic w rozumieniu. Przewidywanie rezultatów z egzaminu.

III. Egzamin składać się będzie z tekstu pisanego oraz odpowiedzi ustnej.

WILNIANIN CZŁONKIEM KORESPONDENTA KOLEGIUM JENAJSKIEGO

Wilnianin pisarz i lekarz Jokubas Skliutauskas został wybrany na członka korespondenta Kolegium Europejskiego w Jenie (Collegium Europaeum Jenense) przy uniwersytecie Friedricha Schillera. Dyplom wręczył mu prezydent akademii Ulrich Zwiener w czasie dorocznego Dni Schillera, odbywających się w tym niemieckim mieście. W dokumencie podkreśla się wielkie zasługi J. Skliutauskasa w umacnianiu więzi różnych społeczności Europy.

Podczas pobytu w Jenie wilnianin w domu Schillera wygłosił referat o twórczości wielkiego poety niemieckiego i Litwie. W wydanej w 1991 roku przez „Vagę” książce „Ze spokoju i niepokoju” przedstawił on mało znany materiał o przyjacielu Schillera, „lekarzu” poetów K. W. Hufelandzie, jego

dziennik, który również związać był z Klajpedą.

Wilnianin ogłosił również publikację o przedkładańcach utworów Karola Maja — „Wien, nie tui”, „Skarb w srebrnym wierzchołku”, „Przez pustynie” i innych na język litewski, jest członkiem Towarzystwa Miłośników tego pisarza w Niemczech, wygłaszał referaty na jego imprezach.

Wśród innych godnych uwagi publikacji J. Skliutauskasa jest też sztuka (napisana wspólnie z Mykołosem Jackevičiusem) o zamordowanym w latach okupacji hitlerowskiej przez nazistów w Kownie niemieckim kompozytorze Edwinie Geišcie.

Salamonas VAINTRAUBAS
kr. ELTA

30 LAT TEMU, 3 CZERWCA 1963 ROKU ZMARŁ PAPIEŻ JAN XXIII. BYŁ TO DZIEŃ ZAŁOBY NIE TYLKO DLA KOŚCIOŁA RZYMSKOKATOLICKIEGO, NIE TYLKO DLA CHRZEŚCIJAŃSTWA.

Był taki papież

Dla większości Czytelników to już historia. Jakis papież z jakiegoś epoki... Było to jednak niedawno, a w każdym razie nie był to „jakis” papież. To był papież szczególnie.

Kościół rzymskokatolicki powoli przystosowuje się do nowożytnego świata. Szuka języka, w którym mógłby współczesnym ludziom głosić Dobrą Nowinę sprzed dwóch tysięcy lat. Poszukiwanie to ani nie zakończyło się dzisiaj, ani nie zaczęło się „a Jana XXIII. Ale właśnie ten papież okazał się genialnym „językoznawcą”. Dał swemu Kościołowi lekcję dialogu.

Słowo to zrobiło karierę. Używane przez wszystkich, przez wielu nadużywane, wyświechtane, to się potęgowało. A jednak nadal coś znaczy i to grubsza wiadomość. Jego przeciwnictwem jest inny grecki termin: anatema, czyli klątwa. Przez długie wieki ona nadawała nam wypowiedziom Kościoła.

Nie chodzi o to, by ze wszystkimi i na wszystko się zgadzać. Trzeba jednak zawsze odróżniać „błędy od osób wyznających błędne poglądy” i „poszukiwać się raczej lekarstwem miłostkierdzą, aniżeli surowością” (Jan XXIII). Analizować, własnie w dialogu, co jest błędem, a co prawdą. Łatwo potępiają ci, którzy wszyscy wiedzą najlepiej, którzy nie chcą się uczyć od innych.

Jan XXIII otworzył Kościół. Przede wszystkim otworzył go na niego samego. Powiedział kiedyś, że „głos czasu jest głosem Boga” i uruchomił kościelną opinię publiczną. Zwołał sobór,

zgrupowania biskupów z całego świata reprezentujące różne tendencje. Rozhustął w ten sposób dyskusję, dobor bardziej radykalną, poza surowcem. Używając języka z całkiem innego świata, rozpoczął „pierestrojkę i głośność”.

Otworzył swój Kościół na inne kościoły. Chciał nawet początkowo, by zwołany przezeń sobór od razu zjednoczył chrześcijaństwo. To się nie mogło udać, ale i w tej dziedzinie dokonał przełomu.

Do historii przeszło wiele jego powiedzeń. Delegacji żydowskiej przedstawił się: „Jestem Józef, Wasz brat” (miał imię „przedpapięskie” Anioł Józef; na wiazał w ten sposób do Biblii, do opowieści o Józefie i jego braciach). Z liturgii Wielkiego Piątku wykreślił sformułowanie „perfidni Żydzi”. I tu wskazał drogę, na której teraz inny papież Jan dokonuje kroków miłowych.

Rozpoczął „otwarcie na Wschód”, na blok komunistyczny, które realizował później, nie bez pewnej naiwności, Paweł VI. Może i Jan XXIII był to trochę naiwny, ale taki był wówczas cały Zachód. A właśnie temu papieżowi arcybiskup ukraiński Slipiy zawdzięcza uwolnienie z łagru.

Ogłosił encyklikę „Pacem in terris” (Pokój na ziemi), która była taka, jak jej autor: podbiła świat swoją dobrocią. Powtarzam: poszukiwanie przez mój Kościół nowego języka nie zakończyło się. Jak każde poszukiwanie, odbywa się metodą prób i błędów; czasem trudno być zrozumianym także z

winy słuchacza. Zresztą nie wszyscy katolicy szukają; niektórzy zachowują się tak, jakbymy byli przed tym pomyślnie. Ale historycy nie miały się: naprawdę był taki papież.

P. S. Zaraz po napisaniu zrozumiałem, że wyszło potwornie dętwo. Przecież był to papież — czarodziej. Zauroczył świat, zmienił obraz Kościoła. Papież uśmiechnął, anegdota, które sam produkował, papież, który wyciskał już największe wzruszenia. W dwudziestą rocznicę jego wyboru na Stolicę Apostolską napisało mi się lirycznie — tak oto: Lat temu dwadzieścia kilkudziesięciu

patrylsze najprzewielebniejszych nadożyło tiałę grubemu który Kościół traktował poważniej niż siebie potem był Paweł który do włoskiej niesie góralską pogodę (a może i narty) oby Bóg nam dawał zawsze papieży którzy ośmielał się być mali nieomylni bo nie wiedzący najlepiej

Aniele Józefie Roncalli Ty pierwszy pojąłeś że kto zgubi wielkość swą świętą wyniosłość urzędu ten ją odnajdzie

Jan TURNAU,
„Gazeta Wyborcza”

P. Gylys nie zamierza składać rezgnacji

Jestem przekonany, że odwołanie Stasyza Lozoraitisa ze stanowiska ambasadora w USA nie było błędem, oświadczył 17 czerwca dziennikarzom minister spraw zagranicznych Litwy Povilas Gylys.

Mówiąc o zarzutach dotyczących ambasadora wspominał, że ambasada w Waszyngtonie nie podlegała kontroli państwa litewskiego. Nie dawała informacji ministerstwu ani o wykonanej pracy, ani o stanie finansowym. Chociaż placówkę dyplomatyczną dotychczas finansowała Wspólnota Litwinów USA, zdaniem ministra, „w państwowej instytucji powinien być potządek państwowy”.

P. Gylys przyznał, że odwołując S. Lozoraitisa „dopuszczono się uchybień technicznych”. Zdaniem ministra, nastąpiły one dlatego, że „obie strony nie potrafiły zachować konfidențialności”: odwołanie stało się procesem nie dyplomatycznym, lecz politycznym.

Minister zaprzeczył, że jakoby wywierał na niego wpływ przewodniczący sejmowego komitetu spraw zagranicznych Kazys Bobelis. „Moja opinia kształtowała się powoli i odpowiedź dojrzała samodzielnie” — powiedział on.

P. Gylys informował, że ministerstwo nie otrzymało odpowiedzi S. Lozoraitisa na propozycję objęcia stanowiska ambasadora we Włoszech.

„Obecnie szkuje się decyzję w sprawie tymczasowego pełnomocnika spraw w USA” — powiedział minister. Zaprzeczył, że posadę dyplomatyczną zaproponowano Valdasowi Adamkusowi.

Jako jeden z przyczyn zwłoki mianowania nowego przedstawiciela Litwy P. Gylys wymienił to, że w Waszyngtonie nie ma ludzi posiadających akredytywy dyplomatyczne. Minister obiecywał, że jego zdaniem, pod presją polityczną przyjęcia stanowiska odmówił konsul honorowy w Los Angeles Vytautas Čekanauskas.

16 czerwca P. Gylys spotkał się z premierem i posłami na Sejm z frakcji DPPL. Dziennikarom oświadczył, że w toku rozmów „nie odczuł większego niezadowolenia”. Jego zdaniem, zarzut pod adresem ministerstwa często wynika z braku informacji.

Minister powiedział, że gotów jest przedstawić w Sejmie sprawozdanie o swej pracy i że nie zamierza składać rezgnacji.

(ELTA)

Kalejdoskop aktualności

SPOTKANIE PRZEDSTAWICIELI MSZ KRAJÓW BAŁTYCKICH W TALLINNE

16 czerwca w Tallinnie odbyło się spotkanie delegacji ministrów spraw zagranicznych krajów bałtyckich, w którym uczestniczyła także delegacja MSZ RL, pod kierownictwem zastępcy ministra spraw zagranicznych Algirdasa Miškinisa. Podczas spotkania po raz pierwszy omówiono zaagendowania w ramach wzajemnego porozumienia o wolnym handlu, polityce celnej i in.

ZATWIERDZONO EMBLEMAT WIZYTY PAPIEŻA

W konkursie na emblemat wizyty Jana Pawła II ogłoszonym przez komitet wizyty papieskiej na Litwie zwyciężyła Jurata Ceplaitė z Kowna. Zatwierdzono proponowany przez nią projekt. Na emblematy wizyty Jana Pawła II na Litwie została przedstawiona błękitna kula ziemska. Nad nią słowa „Afirmujemy przysutą”, a w centrum — w żółtej barwie mapa Litwy. Przygotują na niej biały ptak symbolizujący Ducha Świętego. Drugie znaczenie tego symbolu — pokój. Ptak niesie krzyż — najważniejszy znak wiary chrześcijańskiej, przypominający ofiarę Chrystusa w imię odkupienia ludzkości. To — także osobisty krzyż każdego, bez którego nie możemy w swym życiu afirmować Chrystusa. Od krzyża w dół ciągnie się biały pas, otoczony trzema promieniami. To — dar Świętego Ducha: wiara, miłość, nadzieja. U góry napis: „Litwa-93”. Biała wstęga z wpisanym imieniem papieża po obu stronach mapy Litwy, otacza kulę ziemską i znaczy miłość. Ojca Świętego: przesłanie wierzących chrześcijan świata w posrewnym Kościele.

Błękit — to kolor Najświętszej Matki Bożej Maryi, Wierzący w dawnych czasach uznają Maryję za swą niebieską patronkę, szczególną miłość i szacunek dla niej wykazuje także papież Jan Paweł II.

Sens emblematu można wytłumaczyć tak: wizyta Ojca Świętego na Litwie za pośrednictwem Świętego Ducha łaskę Bożą i miłość dla duchowe — trwałą wiarę, pokój, spójność, łączność katolików Litwy z braćmi wiary całego świata i przypomina chrześcijańskim obowiązku każdego — afirmacji Chrystusa, szermięgo nauki.

W SZAWLACH — WOLNA STREFA

17 czerwca na sesji deputowanych rady miasta Szawli podjęto decyzję założenia wolnej strefy handlowej na terenie szawleńskim (zokniajskiego) lotniska. Przebieg przygotowania programu wolnej strefy handlowej będzie kontrolowała komisja zatwierdzona na sesji. Deputowani zwrócili się do Sejmu Litwy i rządu z prośbą o możliwie jak najszybsze powzięcie ustawy o wolnej strefie handlowej.

DROGAMI TURCJI POJEDZIEMY BEZPŁATNIE

Kierownicy Ministerstwa Komunikacji Litwy i Transportu Turcji parafowali umowę o przewozie pasażerów i ładunków obu państw oraz tranzycie przez terytoria państw. Umowa przewiduje za odpowiednim zezwoleniami przewoźnicy obu krajów drogami drugiego kraju pojadą bezpłatnie. Umowa jest już parafowana, chociaż ministrowie obu państw dopiero zamierzają ją najbliższym czasie podpisać.

W br. umówiono się o wymianę stu pozwoleń tranzycyjnych wjazdowych, jednak w miarę potrzeby liczba pozwoleń może być zwiększona. W Turcji komunikacja drogową przewozi się 90 proc. wszystkich pasażerów i 70 proc. ładunków.

Obecnie szkuje się dwustronne porozumienie o komunikacji morskiej i powietrznej. Umowy otwierają przewoźnikom Litwy i do Azji i państw arabskich.

We wrześniu ubiegłego roku Litwa i Turcja podpisały umowę o współpracy handlowej i gospodarczej. Dobiegają końca przygotowania ustaw o zniesieniu podwójnego opodatkowania i zapewnienia inwestycji. 27 czerwca zamierza się zatężyć rząd przeliczniki Turcji i Litwy, która pomoże przedsiębiorcom w nawiązaniu kontaktów.

DOM M. K. CIURLIONISA W WILNIE

Znajdzie się w domu nr 11 przy ulicy Sawicz, skąd zostaną przewiezieni mieszkańcy kilku mieszkań, a także zamknięta spółdzielnia „Alka”. Rząd przydzielił środki rodzinom, które przejdą się do innych mieszkań. Zaopatrzy się ich w mieszkania w formie ulgowej.

CENY JUŻ W LITACH

Jak powiadomiono nas w zajeźdni trolejbusowej, ustalono już ceny na bilety w komunikacji miejskiej w litach. I talon będzie kosztował w Wilnie 14 centów (w Szawlach 15), bilet miesięczny albo na trolejbus, albo na autobus 4 lity 90 centów, bilet na jeden rodzaj transportu tylko w dni pracy 3 lity 50 centów, ogólny bilet na oba rodzaje transportu 3 litów 40 centów, bilet ogólny dla emerydów 4 lity 20 centów, na jeden rodzaj transportu 2 lit 45 centów, bilet ogólny studencki 1 lit 68 centów.

„CHINATOWN” W WILNIE

W Ministerstwie Przemysłu i Handlu bawiła delegacja chińska, która przywoziła z sobą spis 22 towarów, jakie handlowcy chińscy chcą przywieźć do Litwy. Poza tym omawiano kwestie związane z założeniem w Wilnie popularnego na Zachodzie „miasteczka chińskiego” — czyli ośrodka handlowego. Aby zrealizować ten plan, należy wybrać teren i wykupić go.

NOWE TRASY LOTNICZE

W Sztokholmie podpisano umowę o uruchomieniu nowej trasy lotniczej Sztokholm — Wilno. Zacznie ona działać prawdopodobnie od 15 lipca, a bilet na taki samolot będzie kosztował 200 dolarów. Samoloty będą latały we wtorki i czwartki.

OTWARCIE SEZONU W POLADZE

Przedwczoraj w Poladze dokonano uroczystego otwarcia sezonu kąpielowego, ale uroczystości będą trwały jeszcze trzy dni.

ZRZEKŁE SIĘ EMERYTURY PERSONALNEJ

Działacz polityczny Antanas Terleckas zrzekł się przyznanej mu w tych dniach emerytury personalnej, twierdząc, że nie chce korzystać z żadnych przywilejów.

Na podstawie doniesień agencji Informacyjnych, prasy i radia przygotowała Barbara ZNAJDIŁOWSKA

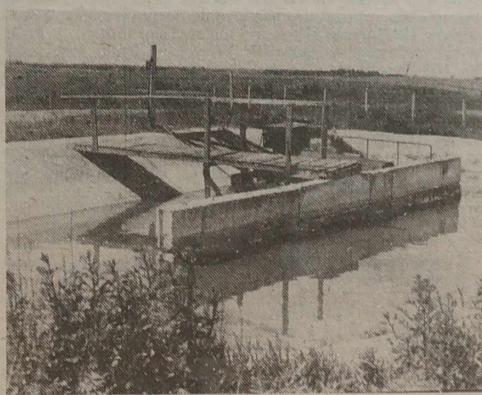
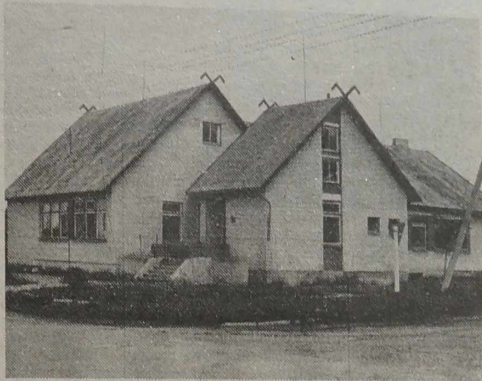
List z komentarzem

Błędy prywatyzacji trzeba naprawiać

„Bardzo prosimy Szanowną Redakcję oraz Departament Ochrony Środowiska o pomoc w rozwiązaniu palącego problemu. Naszą biedą stały się sprywatyzowane sieci inżynierskie urządzeń oczyszczających, należące do trzech wielorodzinnych domów mieszkalnych w osiedlu Korwie, gminy mejszagołskiej. W ubiegłym roku kierownictwo spółki rolnej „Giedraitiškes” oraz gminna służba reformy rolnej w Mejszagole nie troszczyły się o byt mieszkańców osiedla sprzedanego na aukcji stołówek wraz z kotłownią i sieciami inżynierskimi urządzeń oczyszczających, które są podłączone do naszych domów. Nowy gospodarz nabytych nieruchomości, niejaki Piotr Guszczo zamknął stołówek na kłódkę. Została odłączona od prądu stacja przetłaczająca oraz unieruchomione instalacje oczyszczające, które nam służyły. Wypełniły się studnie kanalizacyjne, cuchnące ścieki utworzyły na powierzchni ogromną kałużę pod oknami naszego domu... Dzieci nasze od tych nieczystości mogą zachorować” — pisali do redakcji mieszkańcy Korwi (ogółem 16 podpisów).

Wspólnie z lekarzem Centrum Higieny Lucją Kostuogową oraz inspektorem rejonu wileńskiego Departamentu Ochrony Środowiska Juozasem Sagatavičiusem wyjechaliśmy na miejsce. Fakty wyluszczone w skardze całkowicie się potwierdziły. Budynek stołówek wraz z kotłownią i instalacjami oczyszczającymi (patrz zdjęcie) rzeczywiście zostały sprzedane 30 maja ub.r. za 974 tys. rubli mieszkańcy Wilna Piotrowi Guszczo. W świadectwie o prawie własności nieruchomości nr 115, podpisanym przez przewodniczącego rejonowej komisji prywatyzacji V. Mikskusa wskazano, że warunki eksploatacji tego obiektu są wolne. Minał już rok a jadłodajnia stoi bez użytku zamknięta na kłódkę. Odłączone i w sposób barbarzyński zdemontowane są urządzenia oczyszczające: zdjęto liczniki, odcięto kable, znikły jak kamfora motory oraz wędzyl hydrauliczne, powydzierano okna i drzwi, obicieścian i sufitu w lokalu stacji... (patrz zdjęcie). Z bólem patrzy się na tę bezkarną niegospodarność, jakiej dopuścili się różni rangi urzędnicy, w toku przeprowadzania tzw. reformy rolnej i prywatyzacji mienia społecznego. Jak można było sprzedać osobie prywatnej stołówkę, która mogła służyć za dom wypoczynkowy (obok jest piękne jezioro) czy hotel dla gości zagranicznych, a i opłaciłaby się spółce rolnej „Giedraitiškes”. Ponadto dlaczego nie pomyślano o tym, że nie wolno prywatyzować (wbrew ustawodawstwu) sieci inżynierskich urządzeń oczyszczających, które są do użytku wszystkich mieszkańców osiedla. Takie urządzenia są również w innych miejscowościach rejonu, ale nigdzie ich nie prywatyzowano, bowiem należą do gmin, do ich gospodarstw komunalnych.

By rozwiązać ten problem, mieszkańcy osiedla niejednokrotnie zwracali się do kierownictwa spółki rolnej, gminnej służby reformy rolnej. Bez skutku. Nie radzono się też mieszkańców, kiedy przygotowywano te obiekty do sprzedaży na aukcji. I nowy gospodarz również nie interesuje się tym, co się dzieje wokół jego własności — prawie stałe jest na wyjeździe za granicą. Niedawno był wezwany do rejonowego inspektora ochrony środowiska J. Sagatavičiusa. Sporządzono akt. Ale ponieważ stołówka jest nieczynna, więc Piotr Guszczo uważa, że nie ma obowiązku dbać o oczyszczanie kanalizacji, i wszak nie korzysta z niej. Dla mieszkańców zaś osiedla tego robić nie zobowiązany...

— Dokonamy analizy próbek wody. Ale sądzę, że studnie wędług wymagań sanitarnych trzeba będzie zasypać i wykopać w innym miejscu — mówi lekarz Centrum Higieny rejonu wileńskiego Lucja Kostuogowa kierownikowi spółki rolnej „Giedraitiškes” Mykolasowi Bekenasowi.

— Nie mamy pieniędzy, ani możliwości technicznej kopnąć nową studnię, czy dbać o oczyszczanie kanalizacji. Dom, w którym mieszkają członkowie spółki, jest sprywatyzowany. Ale pozabawić mieszkańców osiedla wody — byłoby przestępstwem — twierdzi kierownik.

Jakie więc wyjście z tego zaczarowanego koła? Czy kierownictwo i zarząd spółki nie poczuwają się do winy za popełniony błąd w prywatyzowaniu stołówki razem z urządzeniem oczyszczającym? Czy nie musi dbać o czystość środowiska na swym terenie?

Nasuwa się jedyny wniosek, że błąd popełniony podczas prywatyzacji byłej stołówki w Korwie musi być naprawiony. I mogłoby to uczynić winne tego błędu gminna i rejonowa służba reformy rolnej i prywatyzacji. A więc kolejna „zagadka do rozwiązania” dla nowo utworzonej rady rejonowej.

Leokadia DROZD
Fot. Walerij Charin

„...I nie patrzeć — ani na czasy, ani na ludzi!”

200 rocznica urodzin Aleksandra FREDRY

napisze w dzienniku: „Nie tyle strudzonej podróżą snu pragnie, nie tyle rolnik w upały czystego źródła, ile ja godziny rozstania się z życiem”. Nie dąży jednak z tym życiem — tak dobowolnie — się rozstać, bo w młodziwca zostanie... pisarzem. Jak to się stało? „Tęskniem za obozem, nudziłem się przeto i ażeby coś zrobić — zostałem poetą”.

„Zawsze mię coś do pisania ciągnęło”. Tym „pisaniem” były początkowo swawolne wierszyki pisane na plecaku w obozach. Komediopisarz urodził się nagle. W roku 1815 w rozgwarze zabaw, tak sobie, bez namysłu, od niechoczenia napisał „Intrygę naprędcę”.

Gdzie się nauczył techniki pisania scenicznego? We Lwowie widywał tylko naiwnych amatorów. Z pierwszym porządnym teatrem zetknął się w Paryżu, w którym się znalazł razem z rejtującym Napoleonem. Przez przypadek trafiamy w ręce tomiki Moliera. Dzieje się to już we Lwowie. „Odtąd zabrałem się do pracy na serio” — napisze w swoim dzienniku. Tworzy gwałtownie, impulsywnie. Natychmiast zwykle opanowywało go nagle, podobnie jak i wulkaniczne wybuchy gniewu. Leżąc pod osną w Jatiwięgach napisał pierwsze sceny „Męża i żony”.

„FREDRY CHODZILI NA GŁOWACH”

„Przenieśmy się na chwilę w te czasy, kiedy Aleksander Fredro Oleśm był. Wtedy to — jak mówią pewna zgorzonna lwowska matrona (1807 r.) „Fredry we Lwowie chodzili na głowach i nie można nigdzie było się obrócić, aby się nie natknąć na Fredrę. Trzeba się było chować przed nimi, bo i z ołtarza byłiby zdjęli, a do tego jeszcze i wiersze takie pisali, że nawet starszym uszy od nich trzeszczały”. Na rodzinnym kłombie dziewięć świerków posadzone — na pamięć dziewięciu dzieci pani Fredrowej. Oleś był „chłopakiem ślicznym”. Sam siebie opisze po latach nie bez zadowolenia: „Łeb rudy, w lokki, jak zawiane zrazy, zafrzyzowane, mocno pudrem przykryty, frak brązowy, spodnie jasne, dość przestronne, jak była moda, buty po kolana z dwunastocalowymi sztylpami. Przy zegarku siedm pieczonek rzeszowskiej roboty, w ręku laseczka z kobuzią główką”. Z edukacją doskonale sobie radził. Zwłaszcza w kniei, na sał balowej, w buduarze i na siodle, uczył się fechtunku, tańca... Innego rodzaju nauki trwały „krótko i nie tego”. Po trzeciej lekcji matematyki dostał febrę. Miał 17 lat, kiedy w „Książce dla mnie samego” wpisał całkiem sympatycznie refleksje: „Wdzięki płci pięknej dają pęd naszej wyobraźni, są one zachęceniem do pracy i w nich najslodsza znajdziesz nagrodę”.

Złożyło się jednak tak, że pęd wyobraźni znalazł ujście nie w ramach tylko wdziękach kobiecych. Zjechali raz do Lwowa ulani księcia Józefa Poniatowskiego, w młodym Fredrze krew zagrała i — „wskoczył w wojnę jak młody sarnik na kwicistwą łąkę”.

W PAŁACYKU NA CHORAŻYCZYNIE

Hrabia Aleksander Fredro. Przemykał się ulicami Lwowa bardzo rzadko i tylko w ostatecznej konieczności — żeby pojawić się na moment na sesji sejmowej albo złożyć wizytę

przyjacielowi w hotelu George'a. W zielonej lisiurze, wzrostu średniego, lekko ospały, „o wzroku nieujmującym i dziwnym, w białok, krótko ostrzyżony, o wąsach rudawym i włosach koloru dzikiego kasztanu. Nieznacznie pochylony, zawsze staranny i gładki. Mało kto go znał, wiadano tyle, że jest odpychający i mroźny. Oddawszy wizytę, wracał pan hrabia równie prędko, jak przyszedł, i szybko zniknął za furką, wiodącą wóród drzew do pałacyku na Chorażyczynę”.

Jak wyglądała Chorażycza?

Dom był ze wszystkich stron otoczony ogrodem. Na owalnym trawniku kwitły róże i lewkonie, rezedy i goździki, przez panią Fredrową pielęgnowane, a nieco dalej — geste klomby bzu i jaśminu, krzaki malinowe, szaroligowy agrest pod płotem i pasowy lan truskawk. Droga wokół gazonu wiodła przed dom piętrowy o wysokim zalamanym dachu. Turcyk orzech, dwie lipy i parę świerków — rzekłby na straży domu, żeby nie wszedł tu nikt nieproszony. Bo przyjaciel w całym Lwowie miał hrabia trzech, no — może czterech... Oni tylko mogli przekroczyć próg domostwa.

„Nie ma dziś już tego domu. Zachował się jednak dokładny jego opis (Stanisław Wasylewski „W dworku Fredry na Chorażyczyźnie”):

„Schodami dążąc na pięterko, dochodzi się do obseznego pokoju o trzech oknach. Patrzeć trzeba z nabożeństwem: tu gdzieś pewnie stała kolebka „Dożywocia”, tam przy pulpiciu przyoblekały się w kształt żywy „Śluby panińskie”, czyli „Magnetyzm serca”. Raczej kwatery oficera napoleońskiego, niż gabinet pisarza. Srebrzyste w krzyż szablono nad twarą stanem lożem, które cztery gryfy, subto złoczone, zdobiają po bokach. Sasów chyba pamięta biurko przedwecne o listwach mosiężnych. Ogromny dywan ciemnych kolorów sięga po sufit. Jest jeszcze fotel rozstrzęsiony na kółkach, oraz półki ze zwyczajnych taroć sosnowych, gdzie książek istnie zatrzęsienie! Wszelako najulubieńsza i pierwsza wśród wszystkich lektura zostanie zawsze — słownik Lindego. Wokół tych sprzętów prostych owinęto się powojem kilkadziesiąt lat życia Fredry. Salonik był na pięterku, na troje podzielony. Fotele zdobne w szlak empiryowy, starowiecki deseń kwiatów na tapetach, kilka szaf z książkami, trochę starej broni, tu i ówdzie popękany portret któregoś z antenatów pleszewickich. Przez próg wysoki idzie się do pokoju kredensowego. Jak! Jest, wiewie. Las słoiówk z konfiturami, pudzeczka ołowiane, srebro i, do robienia kawy osobna niewiasta, nazywa się... Adela Deffore. Tu co dzień po południu rachuje się „lewe”, wieczorem zaś, gdy dom uśnie, dopełnia się w głębokiej ciszy obrzęd uroczysty: pan hrabia kładzie pasjansie napoleońskie”.

Nie widzieli dwójga starszówk przekomarzących się przy stole? Jakżesz nie, przecież to oni — państwo Jowialscy.

„Kiedyś, dawno, w dworku na Chorażyczyźnie toczyło się inne życie. Wpadali tu często starzy żołnierze napoleońscy i powstańcy węgierscy. Stąd wysyłano broń dla powstańców styczniowych, a rozgar panował wielki czas „wiosny ludów”, po której rozchochoony Fredro stanął przed sądem — oskarżony o zbrodnie stanu za to, że chciał „wypędzić z kraju diabła w stosowanym kapeluszu”. A znalazł się w towarzystwie niewątpliwie dobranym, bo niemal równocześnie skazano na śmierć Franciszka Smolke i przyszłego kardynała Albina Dunajewskiego. Bywały też na Chorażyczyźnie wizyty literackie z udziałem Wincentego Pola i Zygmunta Kaczkowskiego”.

Ale te dawne czasy odeszły w cień. Raz tylko do roku, w dniu 20 czerwca, odmienia się tutaj tryb życia. Raz tylko do roku, w święto swoich urodzin, wyskakuje Aleksander Fredro ze swego ulubionego szlafroka i w dniu tym nie ma już czasu na figlowanie z wnukami. Wtedy salon dla gości stoi otworem. Idą rzędem deputacje, cała Polska, pełna holdu dla autora „Zemsty”. I — rozbrzmiewają patetyczne przemówienia z uniżonymi prośbami do pisarza „lżby dzieł swoich jeszcze w ukryciu trzymanych, nie usuwał dłużej od pożytku i pocieszenia powszechności polskiej, tak dawno za nami stęsknionej”.

A Fredro odpowie krótko i szorstko: „Mogłem, powinienem być, wyznaje, teraz za późno...”. I czeka niecierpliwie, żeby też urodzinową pańszczyznę — wreszcie odbył

jak najszybciej pożegnać młodych dostojnych gości, spośród których on „napoleoński żołnierz jest jak pies na kręglej”. Meczcy go artrezym, więc z coraz mniejszą ochotą lóko opuszcza i nie komedie już pisze, ale dwuwiersze do „teki starucha”.

WSPÓŁCZESNA TWÓRCZOŚĆ I JEJ TWÓRCA Z EPOKI REJA

Nie tylko jako drażliwy pisarz, ale i jako obywatel nie umiał znaleźć dla siebie miejsca. Po każdej próbie podjęcia misji publicznej — uciekał znowu do swego zainicjowanego dworku na Chorażyczyźnie. Tych prób było wiele i na niejednym polu. Twórca „Zemsty” dysponował znakomitymi danymi na męża stanu, nie raz dał temu dowody w ciągu blisko czterdziestoletniego posłowania. Już w 1836 r. był deputatem Stanów galicyjskich. Wtedy to ubierał czasem sławetny operetkowy mundur galowy dla „Jaśnie Wielmożnych deputatów” (mundur z fabryki wiedeńskiej). Wtedy to także z serdecznym zapalem zabiegał wokół sprawy założenia Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego, występował w obronie Ossolineum, które kością w gardle stała ówczesnej biurokracji. Zniechęcony nadmiernymi trudnościami w roku 1842 złożył mandat. Świadczenia swoich niepospolitych uzdolnień politycznych dał Fredro w roku 1846 (po rzezi tarnowskiej) opracowując odważne „Uwagi nad stanem socjalnym Galicji”. I znowu (po raz to już który?) zraził się do polityki, kiedy w 1848 roku odrzucono w Radzie Narodowej jego projekt adresu do Korony — jako zbyt skromny w wymaganiach (przyjął wtedy projekt Jana Dobrzańskiego, który domagał się odbudowania Polski w dawnych granicach przez cesarza Austrii).

W roku 1840 Aleksander Fredro zachęcony przez Leona Sapiechę wziął udział w pracach nad budową pierwszych kolei żelaznych w Galicji. Wszystko szło jak najlepiej, gdy jednak przyszło konferować z Rotszyldem — Fredro od razu się wycofał obruszony do żywego, gdy bankier wiedeński obiecał mu — protekcję w ministerstwach. Wyniosły karmazyn z niesłychaną ofiarę osobistą uważał już sam fakt, że pozwolili Rotszyldowi zaprosić się na obiad, a ten mu jeszcze — śmiało protekcję przyobiecał! A więc — znowu wrócił na Chorażyczynę.

Niejednokrotnie próbowano także zjednać pióro Fredry dla pracy publicystycznej np. założenia we Lwowie pisma literackiego, czy znowu satyrycznego „celem karcenia wad czy znowu satyrycznego „Wiosny krajowych”. W gorących dniach „Wiosny ludów” dał się nawet Fredro nakłonić do udziału w konferencjach nad założeniem pisma codziennego. Niestety, chroniczne pismo przeważliwie pisarza raz po raz krzyżowało te plany.

„Och, co za rozkosz — pisał — zamknąć się i nie patrzeć. Ani na czasy, ani na ludzi”.

„Jakieś, głęboko w duszy tkwiące, pokłady atawistyczne utrudniały mu kontakt z demokratyczną literaturą nowożytną, a wybudowała i przeczulona drażliwość uniemożliwiała mu porozumienie ze współczesnością polską. Nie było już nigdy potem — ziemianna. Przybył do nas jak gdyby wprost z epoki Zbyszka, trowskich, Rejów. Wacławów Potockich, Dziwnie rzeczy zeszyły się razem: twórczość z gruntu współczesnego wyrosła, twórca nie umiejący się z epoką pogodzić” — napisze jeden z jego późniejszych biografów.

Alwida ROLSKA

NA ZDJĘCIACH: ojciec komedii polskiej Aleksander Fredro; pokój Fredry w dworku na Chorażyczyźnie.

dzisiejszym Lwowie obchody jubileuszowe związane z 200 rocznicą urodzin Aleksandra Fredry trwają niejako już od miesiąca. Wiele, najwięcej miał w tym do popisu, który godnie ucołał pamięć swego przodka. We Lwowie święcił Fredro swoją wielkość, ze Lworem złączył go swój rodzinny. Dziecko, dandy, żołnierz, powieściopisarz, sławny pisarz i smutny starzec — w każdym z tych odmianach czasu — we Lwów na długo kiedyś zapamiętał. Czyż nie dąży?

W Lwowie Fredro pisał przez zesnaście lat — w tymże Lwowie — przez lat czterdzieści — milczał obrażony, bo to właśnie z tegoż wada padły słynne gorzkie słowa Seweryna Górowskiego: „Trochę czasy, trochę wiewiaty, a będziemy skąpsi w oklaskach komedyj takich, jak Aleksandra Fredry”.

W Lwowie pod własnym adresem reagował. Kiedy brał Seweryn z Nowosiółki „Pana Jowialskiego” — Fredro „nie był odziedziczył się od tej swojej sztuki, wgap wspaniałych współczesnych, odtąd zaś napisał swoim najbliższemu o niej — „Do brudnego, ciasnego teatrzyku lwowskiego, gdzie wieczorem kopcio dwa trzaski łojek, chodzą Fredro z dużą ochotą. Kamińskim miał gorącego orędownika talentu. Od chwili ataku Goszczyńskiego świat kulis przestał dla Fredry istnieć. I choć krótko chwala „Zemsty” i „Wiosny” objęła całą Polskę, Fredro do teatrzyku nie wrócił. Jego syn, Jan Aleksander, próbował w swoich wspomnieniach: „próbach albo na przedstawieniach ojciec — albo wcale nie — posuwając tę wzdłuż do tego stopnia, że wiele wielu wędzi na scenie nie oglądał”. Ponadto — „renewowała go także premiera „Pana Jowialskiego”, o której jej autor napisze: „Grano w pogodzie, że doznawałem uczucia jak by mi kto kieszki szkleł piwa”. Opuszcł (dosyć hataśliwie) w połowie aktu i uciekł domu.

„ZAWSZE MIĘ COŚ DO PISANIA CIĄGNĘŁO...”

Jako adiutant marszałka Berthera walczył do boku Napoleona, grzał się z nim przy ognisku. Fredro nie umiałby Napoleona chociaż do końca został jednym z najmłodszych jego żołnierzy. Żołnierz — to był pierwszy i najważniejszy zawód życiowy. Był obywatel, polityk — te wszystkie „profesje” zawdzięczał swoim chwilowym kaprysom albo po prostu przypadkom. Po latach o tym napisze: „Nieraz, kiedy wraca z wojny, a dojmujące zimno jesienne i dymy wojny się z kartoflanej naci biwak przypominają mi się, że mam jeszcze palasz przy depesze w zanadrzu. Mimowolnie wyciągnę i śledzę okiem, czy droga wolna”. Po powrocie z wojny Fredro sposobił się do życia w „żywot człowieka poczciwego”. Podaruje w Jatiwięgach, gdzie ma „na wieszanie kieliszek kopciuchy, na obiad „kaczki, na kolację trzeci”. Młody dandy ma „karmawolowe, a gdy nie bardzo mu się chce — próbuje zalać budżet listami: ile listów ułubych na zasiadce w Jatiwięgach, tyle potem za to wesołych tygodni w Lwowie. Do tego wszystkiego przyszło mu jeszcze nieszczęśliwie zakochać się, o czym

WIELA, 20 CZERWCA

LTW
Program dnia. 8.05 - Planu biznesu. 8.30 - 8.35 - Kalendarz. 8.35 - 8.45 - TV album. 9.15 - Abertrowia. 9.30 - Dla dzieci. 10.05 - Serial „E-street”.

Telewizja Bałtycka
Pszczola. 8.30 - Kronika. 8.35 - Zwyčajne historie. 8.40 - Week-end dla dzieci.

TELE-3

9.30 - Aerobics. 10.00 - Newsy. 11.00 - Film fab. „Wszystkie w świecie w Disney'a”. 12.20 - 13.00 - Country music. 14.35 - Zawody NBA (R). 14.35 - 15.00 - Film fab. „Rosherswood”. 16.00 - Muzyka. 16.30 - Country music. 17.40 - Informacja Tele-3. 18.00 - Art Ache: Art is long. 19.00 - Wieści (R). 20.00 - Film fab. „Powrót do (R)”. 21.10 - Music. 22.00 - Inne wiadomości Tele-3. 23.00 - Film fab. „The Last”. 24.00 - HICH Aspiracja. 25.00 - Heavy Metal and Rock.

Ostankino

Dziennik. 6.20 - Gimnastyka. 6.30 - Autoshow. 6.45 - Zdobrod. 7.00 - Godzina muzyki. 8.00 - Centrum. 8.10 - Wczesnym rankiem. 9.00 - Ciągłenizy „Sportlotto”. 9.15 - Gwiazda poranna. 10.35 - Relacja wojskowa. 11.05 - Dla dzieci. „Przygody z romanką”. 11.30 - Promocja państwowego spółd. „Mir”. 12.10 - Maraton. 13.00 - Film anim. 14.00 - Film dok. 14.20 - Dialog w ete. 15.00 - Klub podróżników. 16.50 - Filmy anim. 17.30 - Telecena. 18.00 - Dziennik. 17.55 - Koncert. 18.55 - O pogodzie. 19.00 - LIX-93. 20.55 - Wyniki. 21.45 - Wyniki. 22.00 - Wyniki. 23.00 - Wyniki. 23.20 - Sportowe Wyniki.

WIELA, 21 CZERWCA

LTW
Wiadomości zagranic. 8.30 - Serial „Sąsiedzi” (ang.). 8.40 - Dla dzieci. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program dla. 18.50 - Wiadomości. 19.00 - Wiadomości. 19.30 - Serial „Sąsiedzi”. 20.20 - Studio sportowe. 20.20 - tego, co by nie wydob. 20.30 - 01.02. 21.00 - Panorama. 21.30 - Francuska „Kapsuśnik”. 22.00 - Wiadomości wieczorne.

Bałtycka TV

Program TVP. 18.50

„Kopuła”. 19.20 - Rozstaje miasta. 19.30 - Hayek: życie i myśli. 20.00 - Jeszcze nie śpij... 20.10 - Spotkania. 20.30 - Problemy. Opinie. 20.45 - Zwyčajne historie. 21.00 - Oaza M. 21.25 - Niebiańska muzyka. 22.00 - Kino moja miłością. Znajomość z aktorką V. Kelmelyte. Film fab. „Moja lewa noga”.

Ostankino

4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Popatrz, posłuchaj... 8.40 - Film-spektakl dla dzieci. 9.55 - Co? Kiedy? Gdzie? 11.00 - Dziennik. 11.20 - Bramka. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Rozmaitości. 15.10 - Notes. 15.15 - Film anim. „Pszczółka Maja”. 16.00 - Rozmowy z biskupem Wasilijem. 16.20 - Godzina gwiazd. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Program. 17.25 - Bramka. 17.50 - O pogodzie. 17.55 - Film dok.-publ. „Zwycyżajmy faszyzm” (1). 19.15 - Echo tygodnia. 19.50 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Serial „Abecadło miłości” (4). 21.10 - Zyciorys. 21.40 - Beau Monde. 22.10 - Katalog Federiki. 23.25 - Koncert. 23.45 - Witajcie! Podczas przerwy - Dziennik. 0.05 - Ekspres prasowy.

WTOREK, 22 CZERWCA

LTW

7.25 - Wiadomości zagranic. (franc. i niem.). 8.25 - Serial „Sąsiedzi” (ang.). 8.50 - Zadania egzaminu maturalnego z historii. 9.00 - Dla dzieci. 9.40 - O rozwijaniu biznesu (ang.). 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dla dzieci. 18.50 - Wiadomości (ros.). 19.00 - Wiadomości BBC. 19.30 - TV forum dla wstępujących na wyższe uczelnie. 20.15 - Program o nowej linii morskiej. 21.00 - Panorama. 21.30 - Serial „Mia, sto kapitału”. 22.20 - Mosty. 23.00 - Przed międzynarodowym festiwalem folklorystycznym „Bałtycka 93”. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Program muzyczno-rozrywkowy „Tangomania”.

Ostankino

4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Film anim. 8.50 - Człowiek i prawo. 9.20 - Serial „Abecadło miłości” (4). 9.50 - TV film n.p. 10.50 - Ekspres prasowy. 11.00 - Dziennik. 13.00 - Tenis. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Wiadomości komercyjne. 14.40 - Świat pieniędzy A. Smitha. 15.10 - Notes. 15.15 - Film anim. „Pszczółka Maja”. 16.05 - Dużo muzyki. 16.50 - Technodrom. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Program. 17.30 - Film dok.-publ. „Zwycyżajmy faszyzm”. (2). 18.35 - O pogodzie. 18.40 - Przed Moskiewskim Festiwalem Filmowym. 18.55 - Temat. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Film fab. „Stu żołnierzy i dwie dziewczyny”. 22.20 - Festiwal pieśni żołnierskiej. Podczas przerwy - Dziennik. 23.55 - Ekspres prasowy. 0.05 - TV film n.p.

ŚRODA, 23 CZERWCA

LTW

7.30 - Wiadomości zagranic. (franc. i niem.). 8.30 - Dla dzieci. 9.10 - Serial kryminalny „Starzec”. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dla dzieci. 18.50 - Wiadomości (ros.). 19.00 - Wiadomości BBC. 19.30 - Dla miłośników pikiki nożnej. 20.00 - Serial „Sąsiedzi”. 20.25 - Stolica. 21.00 - Panorama. 21.30 - Program NTV. 22.30 - Koncert. 23.15 - Wiadomości wieczorne.

Ostankino

4.55 - Program dnia. 5.00 -

Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Film anim. 8.30 - Serial „Po prostu Maria”. 9.20 - O czym śpiewają dzieci. 9.55 - TV film n.p. 10.50 - Ekspres prasowy. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Film anim. 11.40 - TV film fab. „Spotkanie przed rozstaniem”. 13.00 - Tenis. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Rozmaitości. 15.10 - Film anim. „Pszczółka Maja”. 15.35 - TV film „Prognoza muzyczna” (3). 16.05 - Mówią między nami. 16.25 - Film anim. 16.50 - Technodrom. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Program. 17.25 - Kanał Ostankino. 17.50 - O pogodzie. 17.55 - Serial „Po prostu Maria”. 18.40 - Kronika międzynarodowego festiwalu muzycznego „Białe noce Petersburga”. 19.00 - TV wersja. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Serial „Abecadło miłości”. (5). 21.10 - Miniatura. 21.25 - TV film. 22.20 - Soczi-93. 23.00 - Dziennik. 23.20 - Program. 23.25 - L-klub. 0.10 - Ekspres prasowy. 0.20 - TV film n.p.

CZWARTEK, 24 CZERWCA

LTW

7.30 - Wiadomości zagranic. (franc. i niem.). 8.30 - Serial „Sąsiedzi” (ang.). 8.55 - Dla dzieci. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Dla dzieci. 19.00 - Wiadomości BBC. 19.30 - Letnie studio. 19.45 - Tętno biznesu. 20.15 - Zespół folklorystyczny „Ula”. 21.00 - Panorama. 21.30 - Program kulturalno-artystyczny. 22.50 - Fragmenty opery M. Petrauskasa „Birute”. 23.35 - Wieczory. 23.15 - Wiadomości wieczorne.

Ostankino

4.55 - Program dnia. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Dla dzieci. 8.40 - Serial „Po prostu Maria”. 9.30 - W świecie zwierząt. 10.20 - Serial „Abecadło miłości” (5). 10.50 - Ekspres prasowy. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Film anim. 11.45 - TV film fab. „Wasz przyjaciel Tajm”. 13.00 - Tenis. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Rozmaitości. 15.10 - Notes. 15.15 - Film anim. „Pszczółka Maja”. 15.40 - Dopóki płonie świeca. 16.05 - Rozmowy z biskupem Wasilijem. 16.20 - To potrafię. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Program. 17.25 - Do lat 16 i więcej. 18.05 - O pogodzie. 18.15 - Serial „Po prostu Maria”. 19.00 - Świat Rosjan. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Loto „Million”. 21.10 - Reportaż o niczym. 21.25 - Film fab. „Konie w wodzie”. 23.00 - Dziennik. 23.20 - Program. 23.25 - Wideodrom. 23.55 - Rock and roll TV. 0.40 - Ekspres prasowy.

PIĄTEK, 25 CZERWCA

LTW

7.30 - Wiadomości zagranic. (francuskie i niemieckie). 8.30 - Serial „Przekonywacze” (jęz. ang.). 9.20 - Program dla dzieci. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Filmy anim. 18.50 - Dziennik (w jęz. ros.). 19.00 - Wiadomości BBC (w jęz. ang. z napisami litewskimi). 19.30 - Katalockie studio TV. 20.00 - Serial TV „Sąsiedzi”. 20.25 - Najśmieszniejsi ludzie Ameryki. 20.55 - Reklama. 21.00 - Panorama. 21.30 - Telegra „Tak Nie”. 22.30 - Aleja Łaivies. 22.45 - To ci show. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Film fantastyczny.

Ostankino

4.55 - Program. 5.00 - Dziennik. 5.20 - Gimnastyka. 5.30 - Poranek. 7.45 - Firma gwarantuje. 8.00 - Dziennik. 8.20 - Olesia i kompania. 8.50 - Film dla dzieci. 10.16 - Dzieci wcząt z 16 miast. 10.00 - Klub podróżników. 10.50 - Ekspres

prasowy. 11.00 - Dziennik. 11.20 - Ameryka z M. Taratują. 11.50 - Koncert. 12.10 - Film-spektakl „Grenada”. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Tenis. 16.05 - Biznes. 15.05 - Talenty i wielbicieli. 17.00 - Dziennik. 17.20 - Kanał Ostankino. 17.40 - O pogodzie. 17.45 - Człowiek i prawo. 18.15 - Ameryka z M. Taratują. 18.45 - Pole cudów. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Człowiek tygodnia. 20.55 - W klubie detektywów. Film fab. „Arytmetyka morderstwa”. 22.35 - Biuro Polityczne. 23.30 - Koncert. 0.10 - Autoshow. 0.25 - Program „X”. Podczas przerwy - Dziennik. 0.50 - Ekspres prasowy.

SOBOTA, 26 CZERWCA

LTW

9.00 - Wiadomości. 9.05 - Program dla dzieci. 10.00 - Dla rodziny i dla domu. 10.30 - Słow. chrześcijańska. 10.40 - Zesda. 11.30 - Nasz język. Pochodzenie nazw rzek litewskich. 12.00 - Zdrowie. 12.45 - Film fab. dla dzieci. „W poszukiwaniu kapitana Grandta”. Odc. 4. 13.50 - Program muz. 14.40 - Piłka. Program o grach sportowych. 15.10 - Śpiewa R. Morozovaitė. 15.40 - Film dok. „Krzyż na ziemi Syberii”. 16.40 - Program białoruski. 17.00 - Album TV. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program dla dzieci. Filmy anim. 18.50 - Dżoz Dzo 39. 19.30 - Konkurs TV. 20.05 - Humorystyczny serial TV „Moje życie, moja radość”. Odc. 2. 20.30 - Utwory kompozytorów romantyków wykonuje Muza Rubackyte. 21.00 - Panorama. 21.30 - Pod własnym dachem. 22.15 - Serial krym. TV Niemieckiej „Starzec”. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Labirynt.

Telewizja Bałtycka

7.55 - Olimp. Historia sportu litewskiego przy ul. Ašmenos. 8.30 - Baltoskandia. 10.00 - Licznica urodzin ojca geografii Lituwy Kazisa Pakšty. 9.00 - Wytyślate dziedzictwo. 9.25 - Mosty.

Ostankino

6.00 - Dziennik. 6.20 - Program. 6.25 - Gimnastyka. 6.35 - Ekspres prasowy. 6.45 - Sobotni poranek biznesmena. 7.30 - W świecie slinek. 8.00 - O pogodzie. 8.05 - Maraton 15. 8.30 - Eldorado. 9.00 - Autograty sobotni. 9.30 - Książka. 10.10 - Notatki niepodręczne. 10.35 - Salon awiokosmiczny. 10.50 - Kiosk muzyczny. 11.35 - Film fab. „Walentyna”. 13.30 - Film anim. „Książka i Rusateczka”. 14.00 - Dziennik. 14.20 - Program. 14.25 - Pieniądze i polityka. 14.55 - Program sportowy. 15.40 - Czerzywy kwadrat. 16.20 - Szczęśliwy przypadek. 17.20 - Film fab. „Prawdziwy”. 19.40 - Dobranocka. 19.55 - Reklama. 20.00 - Dziennik. 20.35 - Program. 20.40 - Wspaniałe. 21.45 - Co? Gdzie? Kiedy? 22.40 - Prezentacje studio „Rezonans”. 23.00 - Dziennik. 23.15 - Program. 23.20 - O pogodzie. 23.25 - 50x50. 0.45 - Tenis.

NIEDZIELA, 27 CZERWCA

LTW

8.00 - Program. 8.05 - Program o rozwijaniu biznesu. 8.30 - Lietotki. 8.35 - Kalendarz. 8.45 - Album TV. 9.15 - Autoshow. 9.30 - Program dla dzieci. Filmy anim. 10.05 - Serial „E-Street”. 10.35 - W świecie koszykówek. 11.10 - Przekraczając 2000. 12.00 - Koncert. 12.30 - Jeden świat. 13.00 - Koncert zyczeń. 14.00 - Droga. Program dla ewangelików reformatorów. 14.55 - Menora. 14.55 - Program religijny. 15.55 - Szykujemy się do wizyty Ojca Św. Film dok. „Podróżujący pontyfikat”. 15.55 - Rozmowy wileńskie. 16.30 - Koncert. 16.50 - Ojczyzna. 17.20 - Program dla dzieci. 17.55 -

Kalendarium

* Sobota (19.VI) jest 170 dniem 1993 r. Do końca roku 195 dni.
* Znak Zodiaku - Bliźnięta.
* Imieniny: Borystaw, Gerwazy, Protazego.
* Wschód Słońca - 4.42, zachód - 21.59. Długość dnia 17 godz. 18 min.
Niedziela (20.VI)
* Imieniny: Bogny, Diny, Florentyny, Rafaela, Sylwerjusza.
* Wschód Słońca - 4.41, zachód - 22.00. Długość dnia 17 godz. 19 min.
* Księgyc. Now 0 4 godz. 53 min.

Poniedziałek (21.VI)

* Imieniny: Alicji, Alojzego, Marty, Rudolfiny.
* Wschód Słońca - 4.41, zachód - 22.00. Długość dnia 17 godz. 19 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 19 czerwca krótkotrwałe opady, wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 17-19 stopni.

W ciągu następných dwóch dni możliwe krótkotrwałe opady. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 17-22 stopnie.

KUPIE

wydania (książki, plansze, katalogi o odszczepach Republik Litewskiej i Estońskiej z lat 1918-1940.

Vilnius, tel. 76-50-10. (Zam. 2227)

KUPIJE

różnorodny nikiel, palladium. Zwracać się: Vilnius, tel. 64-12-95, 64-16-37, w godzinach wieczornych - 64-20-12.

(Zam. 2155)

PO WYSOKIEJ CENIE

skupujemy czełki inwestycyjne na Wileńszczyźnie.

Zwracać się: Vilnius, Kalvarijų 62 (naprzeciw rynku), tel. 73-21-72 od godz. 9 do 17. (Zam. 2164)

Wiadomości. 18.00 - Klub filmowy. Film fab. „Witaj, artysto”. 19.50 - Premiera filmu dok. „Kraina białych lisów”. 21.00 - Panorama. 21.30 - Serial „Mia, steczek Twin Peaks” (6). 22.20 - „Wasze studio”. Aktor W. Jefremow. 23.05 - Telewizjowie wybierają „Miss Litwa-93”. 23.20 - Wiadomości wieczorne.

Telewizja Bałtycka

7.50 - Znajomości. Bractwo św. Zyty. 8.05 - Prezentacje studio LUX. 8.35 - Kroki. 9.00 - Zwyčajne historie. 9.15 - Weekend dla dzieci.

Ostankino

6.00 - Dziennik. 6.15 - Program. 6.20 - Gimnastyka. 6.30 - Autoshow. 6.45 - Technodrom. 7.00 - Godzina muzyki. 8.30 - Wczesnym rankiem. 9.00 - Ciągłenizy „Sportlotto”. 9.45 - Gwiazda poranna. 10.35 - Relacja wojskowa. 11.05 - Serial dla dzieci „Przygody czarnego rumaka”. 11.30 - Klub podróżników. 12.20 - Nowe pokolenie. 13.00 - Film anim. „PiF i Harku-les”. 13.10 - Film dok. 14.00 - Piłka nożna. Mistrzostwa Rosji. 16.00 - Filmy anim. 16.50 - Panorama. 17.30 - Telecena. 17.45 - Dziennik. 18.00 - Teatr. 18.55 - O pogodzie. 19.00 - Ekran-95. 20.55 - Reklama. 21.00 - Wyniki. 21.45 - Weekend sportowy. 22.00 - Wspaniałe. 23.00 - Dziennik. 23.20 - Program. 23.25 - Tajemniczy przeladownik. 23.50 - Film fab. „Lady znikła”. 1.25 - Tenis.

Rocznice tygodnia

♥ 21 czerwca 1908 r. zmarł **Nikolaj Rimski-Korsakow** (ur. 1844), znakomity kompozytor rosyjski.

♥ 21 czerwca — początek asironomicznego lata.

♥ Przed 95 laty, 22 czerwca 1898 r. urodził się **Erich Maria Remarque** (zm. 1970), powieściopisarz niemiecki.

♥ 22 czerwca 1941 r. Niemcy

hitlerowskie bez wypowiedzenia wojny napady na ZSRR.

♥ 23 czerwca 1838 r. urodził się **Władysław Mickiewicz** (zm. 1926), najstarszy syn poety Adama, biograf ojca, pamiętnikarz, publicysta.

♥ Przed 155 laty, 24 czerwca 1838 r. urodził się **Jan Matejko** (zm. 1893), najwybitniejszy polski malarz historyczny.

♥ 24 czerwca 1788 r. urodził się **Jan Strzyżowski** (zm. 1824), pierwszy litograf polski.

♥ 27 czerwca 1978 r. wystartował radziecki statek kosmiczny „Sojuz-30” z **P. Klimkiem** i **Polakiem M. Hermaszewskim** na pokładzie.

Telewizja Polska

NIEDZIELA, 20 CZERWCA

10.00 — „Zamek Eureka” — serial prod. USA, 10.25 — **Teleranek**, 11.15 — **Język angielski dla dzieci**, 11.25 — „Ostatni Viking?” — film dok. 12.20 — „Papkina” (1) — impreza z okazji 200-lecia urodzin **Aleksandra Fredry**, 12.40 — „Tydzień” — magazyn rolniczy, 13.25 — **Koncert zyczeń**, 13.55 — „Papkina” (2), 15.05 — „Zegnaj Rockefeller” (10) — serial TP, 15.50 — „Pieprz i wanilia”, 16.30 — Sto pytań do... 17.15 — „Papkina” (3), 18.00 — **Telexpress**, 18.30 — „Dynaastia” — serial prod. USA, 19.20 — 7 dni — świąt, 20.00 — **Wieczorynka**, 20.30 — **Wiadomości**, 21.15 — „Klejnot w koronie” (4) — serial prod. ang. 22.15 — „Papkina” (4), 23.40 — **Sportowa niedziela**, 0.25 — **Gorąca linia**, 0.35 — **Film fab.**, 2.00 — **TV leksykon humoru**: „Gdy miłość kończy się”, 3.00 — **Serial filmowy**, 4.05 — **Program muzyczny**.

PONIEDZIAŁEK, 21 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — **Mama i ja**, 10.25 — **Domowe przedszkole**, 10.50 — **Porozmawiajmy o dzieciach**, 11.05 — „Dynaastia” — serial prod. USA, 11.50 — **Uszyj to sama**, 12.00 — **Szkola dla rodziców**, 12.20 — **Dzieci to lubią**, 12.30 — **Teatr — czyli świat**, 13.00 — **Wiadomości**, 13.10 — **Program dnia**, 13.15 — 17.00 — **Telewizja edukacyjna**, 17.05 — **LUZ** — program nastolatków, 17.50 — **Muzyczna Jedyńka**, 18.00 — **Telexpress**, 18.25 — „Imperium pana Britasa” (3) — serial prod. ang., 18.50 — **Antena**, 19.10 — **Magazyn** — program satyryczny, 19.20 — **Nasi obok nas**, 19.45 — **Polska z oddali**, 20.00 — **Wieczorynka**, 20.30 — **Wiadomości**, 21.00 — **Miniatury** — **Monika Zeromska**, „Wspomnienia”, 21.15 — **Teatr telewizyjny**: **Aleksander Fredro** — „Pan Geldbah”, 22.35 — **Piosenki Henryka Warsa**, 23.30 — **Prosto z Belwederu**, 23.45 — **Wiadomości**, 24.00 — **Muzyczna Jedyńka**, 0.10 — „Die Kinder” (4) — serial prod. ang., 1.15 — **Gorąca linia**, 1.25 — **Przeboje Bogusława Kaczyńskiego**, 2.25 — „Lorca śmierć poety” (4) — serial biograficzny prod. hiszp., 3.15 — **Studio Sport**.

WTOREK, 22 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — **Mama i ja**, 10.25 — **Domowe przedszkole**, 10.50 — **Porozmawiajmy o dzieciach**, 11.00 — „Die Kinder” (4) — serial prod. ang., 12.00 — **Giełda pracy** — giełda szans, 12.15 — **Przyjemne z pożytecznym**, 12.30 — **W drugim planie**, 12.45 — **Klub samotnych serc**, 13.00 — **Wiadomości**, 13.10 — **Program dnia**, 13.15 — 17.00 — **Telewizja edukacyjna**, 17.05 — **Dla dzieci**: „Tik-tak”, 17.50 — **Muzyczna Jedyńka**, 18.00 — **Telexpress**, 18.25 — „Spencer” (1) — serial komediowy prod. USA, (13) odcinków, 18.50 — **Automania** — magazyn

Ekran

VILNIUS — „W poszukiwaniu duszy” (USA, kryminał z elementami fantastyki i melodramatu); 19, 20.VI — o 13.20, 15.10, 17, 19, 20.50.

AUSRA — „Malańki świadek” (Indie, 2 serie) — o 10.30, 13, 15.30, 18, 20.30.

PERGALE — „Łatwy zarobek” (USA, komedia); 19—20.VI — o 16, 18, 20.

motoryzacyjny, 19.15 — **Rewizja** — nadzwyczajna — **Polska Fundacja Kulturalna**, 19.40 — **Sejmograf** — magazyn parlamentarny, 20.00 — **Wieczorynka**, 20.30 — **Wiadomości**, 20.55 — 7 minut dla ministra pracy, 21.15 — „Odwrotna strona bibuły” — film fab. prod. franc., 22.45 — **Program publ.**, 23.15 — **Publicystyka kulturalna**, 23.45 — **Wiadomości**, 24.00 — **Muzyczna Jedyńka**, 0.10 — **Notatnik prowincjonalny**, 0.30 — **Gorąca linia**, 0.40 — **Powrót bardów** — **Przemysław Gintrowski**, 1.10 — **Reporter** — magazyn, 1.55 — „Bo śniacy i gorale” — reportaż **Marka Maldisa**, 2.15 — „Pałczyzna” — film TP, 2.55 — **Słowa i muzyka** — **Bertold Brecht i Kurt Weill** — „Mahagonny”.

ŚRODA, 23 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — **Mama i ja**, 10.25 — **Domowe przedszkole**, 10.50 — **Porozmawiajmy o dzieciach**, 11.00 — „Zawód — policjant” (1) — serial prod. USA, 12.30 — „Dalecy a bliscy” — magazyn mniejszości narodowych, 13.00 — **Wiadomości**, 13.10 — **Program dnia**, 13.15 — 17.00 — **Telewizja edukacyjna**, 17.05 — „Odział dziecięcy” — ostatni odcinek serialu prod. ang., 17.50 — **Muzyczna Jedyńka**, 18.00 — **Telexpress**, 18.25 — „Paczka dla Margaret Thatcher” — film fab. prod. ukr., 19.15 — **Klinika zdrowego człowieka**, 19.35 — **My i świat**, 20.00 — **Wieczorynka**, 20.30 — **Wiadomości**, 21.15 — **Studio Sport** — finał **Pucharu Polski**, 23.05 — **Nasze polskie**, 23.30 — **Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej**, 23.45 — **Wiadomości**, 0.05 — **Muzyczna Jedyńka**, 0.10 — **Gorąca linia**, 0.20 — „Konsul” — film fab. prod. polskiej, 2.05 — „Białe tango” (5) — serial TP, 3.00 — **To lubię** — jazz, 3.55 — **Największe wydarzenia XX wieku**: **Kennedy** — legenda amerykańska — serial dok. prod. franc.

CZWARTEK, 24 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — **Mama i ja**, 10.25 — **Domowe przedszkole**, 10.50 — **Porozmawiajmy o dzieciach**, 11.00 — „Klub Paradise” (9) — serial krym. prod. USA, 12.00 — **Podróże na kresy**, 12.30 — **Azymut** — wojskowy magazyn filmowy, 13.00 — **Wiadomości**, 13.10 — **Program dnia**, 13.15 — 17.00 — **Telewizja edukacyjna**, 17.05 — **Dla młodych widzów** — „Kwant”, 17.50 — **Muzyczna Jedyńka**, 18.00 — **Telexpress**, 18.25 — „Klinika w Szwarzwaldzie” (20) — serial prod. niem., 19.10 — **Magazyn katolicki**, 19.30 — **Ścisłe tajne** — wojskowy program publicystyczny, 19.45 — „Zulu Gula” — program satyryczny, 20.00 — **Tęczowy mini-box**, 20.10 — **Wieczorynka**, 20.30 — **Wiadomości**, 21.15 — „Klub Paradise” (9) — serial prod. USA, 22.15 — **XXX Krajowy Festiwal Piosenki Opole-93** — koncert jubileuszowy, 23.45 — **Wiadomości gospodarcze**, 0.05 — **XXX Krajowy Festiwal Piosenki Opole-93**, 3.00 — „Roman i Magda” — film fab. prod. polskiej, 4.25 — „Emigrant” — film dok.

Wyrazy szczerego współczucia dyrektorowi **Buławdzkiej Szkoły Dziecięcej Ottonowi Zdanowiczowi z powodu zgonu Matki**

składa zespół szkoły

PIĄTEK, 25 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — **Mama i ja**, 10.25 — **Domowe przedszkole**, 10.50 — **Porozmawiajmy o dzieciach**, 11.00 — „Gabinet” — magazyn fab. prod. franc., 12.30 — **Wiadomości**, 13.15 — 17.00 — **Telewizja edukacyjna**, 17.05 — **Publicystyka kulturalna**, 23.45 — **Wiadomości**, 24.00 — **Muzyczna Jedyńka**, 0.10 — **Notatnik prowincjonalny**, 0.30 — **Gorąca linia**, 0.40 — **Powrót bardów** — **Przemysław Gintrowski**, 1.10 — **Reporter** — magazyn, 1.55 — „Bo śniacy i gorale” — reportaż **Marka Maldisa**, 2.15 — „Pałczyzna” — film TP, 2.55 — **Słowa i muzyka** — **Bertold Brecht i Kurt Weill** — „Mahagonny”.

SOBOTA, 26 CZERWCA

10.00 — **Wiadomości**, 10.10 — „Ziarno”, 10.35 — „Korona”, 12.00 — „Ikar” — film dok., 12.30 — „Trwoga” — film dok., **Problemy Rosjan pracujących w Warszawie**, 13.10 — **Sceny** — obraz — program o rodzinie, 13.40 — „Odyseja zwycięzca” — serial przyrodniczy prod. USA, 14.30 — **Dookoła rock** — program — obraz — program o rodzinie, 15.05 — **Ważni ludzie**, 15.10 — **Ważni ludzie**, 15.15 — **Ważni ludzie**, 15.20 — **Ważni ludzie**, 15.25 — **Ważni ludzie**, 15.30 — **Ważni ludzie**, 15.35 — **Ważni ludzie**, 15.40 — **Ważni ludzie**, 15.45 — **Ważni ludzie**, 15.50 — **Ważni ludzie**, 15.55 — **Ważni ludzie**, 16.00 — **Ważni ludzie**, 16.05 — **Ważni ludzie**, 16.10 — **Ważni ludzie**, 16.15 — **Ważni ludzie**, 16.20 — **Ważni ludzie**, 16.25 — **Ważni ludzie**, 16.30 — **Ważni ludzie**, 16.35 — **Ważni ludzie**, 16.40 — **Ważni ludzie**, 16.45 — **Ważni ludzie**, 16.50 — **Ważni ludzie**, 16.55 — **Ważni ludzie**, 17.00 — **Ważni ludzie**, 17.05 — **Ważni ludzie**, 17.10 — **Ważni ludzie**, 17.15 — **Ważni ludzie**, 17.20 — **Ważni ludzie**, 17.25 — **Ważni ludzie**, 17.30 — **Ważni ludzie**, 17.35 — **Ważni ludzie**, 17.40 — **Ważni ludzie**, 17.45 — **Ważni ludzie**, 17.50 — **Ważni ludzie**, 17.55 — **Ważni ludzie**, 18.00 — **Ważni ludzie**, 18.05 — **Ważni ludzie**, 18.10 — **Ważni ludzie**, 18.15 — **Ważni ludzie**, 18.20 — **Ważni ludzie**, 18.25 — **Ważni ludzie**, 18.30 — **Ważni ludzie**, 18.35 — **Ważni ludzie**, 18.40 — **Ważni ludzie**, 18.45 — **Ważni ludzie**, 18.50 — **Ważni ludzie**, 18.55 — **Ważni ludzie**, 19.00 — **Ważni ludzie**, 19.05 — **Ważni ludzie**, 19.10 — **Ważni ludzie**, 19.15 — **Ważni ludzie**, 19.20 — **Ważni ludzie**, 19.25 — **Ważni ludzie**, 19.30 — **Ważni ludzie**, 19.35 — **Ważni ludzie**, 19.40 — **Ważni ludzie**, 19.45 — **Ważni ludzie**, 19.50 — **Ważni ludzie**, 19.55 — **Ważni ludzie**, 20.00 — **Ważni ludzie**, 20.05 — **Ważni ludzie**, 20.10 — **Ważni ludzie**, 20.15 — **Ważni ludzie**, 20.20 — **Ważni ludzie**, 20.25 — **Ważni ludzie**, 20.30 — **Ważni ludzie**, 20.35 — **Ważni ludzie**, 20.40 — **Ważni ludzie**, 20.45 — **Ważni ludzie**, 20.50 — **Ważni ludzie**, 20.55 — **Ważni ludzie**, 21.00 — **Ważni ludzie**, 21.05 — **Ważni ludzie**, 21.10 — **Ważni ludzie**, 21.15 — **Ważni ludzie**, 21.20 — **Ważni ludzie**, 21.25 — **Ważni ludzie**, 21.30 — **Ważni ludzie**, 21.35 — **Ważni ludzie**, 21.40 — **Ważni ludzie**, 21.45 — **Ważni ludzie**, 21.50 — **Ważni ludzie**, 21.55 — **Ważni ludzie**, 22.00 — **Ważni ludzie**, 22.05 — **Ważni ludzie**, 22.10 — **Ważni ludzie**, 22.15 — **Ważni ludzie**, 22.20 — **Ważni ludzie**, 22.25 — **Ważni ludzie**, 22.30 — **Ważni ludzie**, 22.35 — **Ważni ludzie**, 22.40 — **Ważni ludzie**, 22.45 — **Ważni ludzie**, 22.50 — **Ważni ludzie**, 22.55 — **Ważni ludzie**, 23.00 — **Ważni ludzie**, 23.05 — **Ważni ludzie**, 23.10 — **Ważni ludzie**, 23.15 — **Ważni ludzie**, 23.20 — **Ważni ludzie**, 23.25 — **Ważni ludzie**, 23.30 — **Ważni ludzie**, 23.35 — **Ważni ludzie**, 23.40 — **Ważni ludzie**, 23.45 — **Ważni ludzie**, 23.50 — **Ważni ludzie**, 23.55 — **Ważni ludzie**, 24.00 — **Ważni ludzie**, 24.05 — **Ważni ludzie**, 24.10 — **Ważni ludzie**, 24.15 — **Ważni ludzie**, 24.20 — **Ważni ludzie**, 24.25 — **Ważni ludzie**, 24.30 — **Ważni ludzie**, 24.35 — **Ważni ludzie**, 24.40 — **Ważni ludzie**, 24.45 — **Ważni ludzie**, 24.50 — **Ważni ludzie**, 24.55 — **Ważni ludzie**, 25.00 — **Ważni ludzie**, 25.05 — **Ważni ludzie**, 25.10 — **Ważni ludzie**, 25.15 — **Ważni ludzie**, 25.20 — **Ważni ludzie**, 25.25 — **Ważni ludzie**, 25.30 — **Ważni ludzie**, 25.35 — **Ważni ludzie**, 25.40 — **Ważni ludzie**, 25.45 — **Ważni ludzie**, 25.50 — **Ważni ludzie**, 25.55 — **Ważni ludzie**, 26.00 — **Ważni ludzie**, 26.05 — **Ważni ludzie**, 26.10 — **Ważni ludzie**, 26.15 — **Ważni ludzie**, 26.20 — **Ważni ludzie**, 26.25 — **Ważni ludzie**, 26.30 — **Ważni ludzie**, 26.35 — **Ważni ludzie**, 26.40 — **Ważni ludzie**, 26.45 — **Ważni ludzie**, 26.50 — **Ważni ludzie**, 26.55 — **Ważni ludzie**, 27.00 — **Ważni ludzie**, 27.05 — **Ważni ludzie**, 27.10 — **Ważni ludzie**, 27.15 — **Ważni ludzie**, 27.20 — **Ważni ludzie**, 27.25 — **Ważni ludzie**, 27.30 — **Ważni ludzie**, 27.35 — **Ważni ludzie**, 27.40 — **Ważni ludzie**, 27.45 — **Ważni ludzie**, 27.50 — **Ważni ludzie**, 27.55 — **Ważni ludzie**, 28.00 — **Ważni ludzie**, 28.05 — **Ważni ludzie**, 28.10 — **Ważni ludzie**, 28.15 — **Ważni ludzie**, 28.20 — **Ważni ludzie**, 28.25 — **Ważni ludzie**, 28.30 — **Ważni ludzie**, 28.35 — **Ważni ludzie**, 28.40 — **Ważni ludzie**, 28.45 — **Ważni ludzie**, 28.50 — **Ważni ludzie**, 28.55 — **Ważni ludzie**, 29.00 — **Ważni ludzie**, 29.05 — **Ważni ludzie**, 29.10 — **Ważni ludzie**, 29.15 — **Ważni ludzie**, 29.20 — **Ważni ludzie**, 29.25 — **Ważni ludzie**, 29.30 — **Ważni ludzie**, 29.35 — **Ważni ludzie**, 29.40 — **Ważni ludzie**, 29.45 — **Ważni ludzie**, 29.50 — **Ważni ludzie**, 29.55 — **Ważni ludzie**, 30.00 — **Ważni ludzie**, 30.05 — **Ważni ludzie**, 30.10 — **Ważni ludzie**, 30.15 — **Ważni ludzie**, 30.20 — **Ważni ludzie**, 30.25 — **Ważni ludzie**, 30.30 — **Ważni ludzie**, 30.35 — **Ważni ludzie**, 30.40 — **Ważni ludzie**, 30.45 — **Ważni ludzie**, 30.50 — **Ważni ludzie**, 30.55 — **Ważni ludzie**, 31.00 — **Ważni ludzie**, 31.05 — **Ważni ludzie**, 31.10 — **Ważni ludzie**, 31.15 — **Ważni ludzie**, 31.20 — **Ważni ludzie**, 31.25 — **Ważni ludzie**, 31.30 — **Ważni ludzie**, 31.35 — **Ważni ludzie**, 31.40 — **Ważni ludzie**, 31.45 — **Ważni ludzie**, 31.50 — **Ważni ludzie**, 31.55 — **Ważni ludzie**, 32.00 — **Ważni ludzie**, 32.05 — **Ważni ludzie**, 32.10 — **Ważni ludzie**, 32.15 — **Ważni ludzie**, 32.20 — **Ważni ludzie**, 32.25 — **Ważni ludzie**, 32.30 — **Ważni ludzie**, 32.35 — **Ważni ludzie**, 32.40 — **Ważni ludzie**, 32.45 — **Ważni ludzie**, 32.50 — **Ważni ludzie**, 32.55 — **Ważni ludzie**, 33.00 — **Ważni ludzie**, 33.05 — **Ważni ludzie**, 33.10 — **Ważni ludzie**, 33.15 — **Ważni ludzie**, 33.20 — **Ważni ludzie**, 33.25 — **Ważni ludzie**, 33.30 — **Ważni ludzie**, 33.35 — **Ważni ludzie**, 33.40 — **Ważni ludzie**, 33.45 — **Ważni ludzie**, 33.50 — **Ważni ludzie**, 33.55 — **Ważni ludzie**, 34.00 — **Ważni ludzie**, 34.05 — **Ważni ludzie**, 34.10 — **Ważni ludzie**, 34.15 — **Ważni ludzie**, 34.20 — **Ważni ludzie**, 34.25 — **Ważni ludzie**, 34.30 — **Ważni ludzie**, 34.35 — **Ważni ludzie**, 34.40 — **Ważni ludzie**, 34.45 — **Ważni ludzie**, 34.50 — **Ważni ludzie**, 34.55 — **Ważni ludzie**, 35.00 — **Ważni ludzie**, 35.05 — **Ważni ludzie**, 35.10 — **Ważni ludzie**, 35.15 — **Ważni ludzie**, 35.20 — **Ważni ludzie**, 35.25 — **Ważni ludzie**, 35.30 — **Ważni ludzie**, 35.35 — **Ważni ludzie**, 35.40 — **Ważni ludzie**, 35.45 — **Ważni ludzie**, 35.50 — **Ważni ludzie**, 35.55 — **Ważni ludzie**, 36.00 — **Ważni ludzie**, 36.05 — **Ważni ludzie**, 36.10 — **Ważni ludzie**, 36.15 — **Ważni ludzie**, 36.20 — **Ważni ludzie**, 36.25 — **Ważni ludzie**, 36.30 — **Ważni ludzie**, 36.35 — **Ważni ludzie**, 36.40 — **Ważni ludzie**, 36.45 — **Ważni ludzie**, 36.50 — **Ważni ludzie**, 36.55 — **Ważni ludzie**, 37.00 — **Ważni ludzie**, 37.05 — **Ważni ludzie**, 37.10 — **Ważni ludzie**, 37.15 — **Ważni ludzie**, 37.20 — **Ważni ludzie**, 37.25 — **Ważni ludzie**, 37.30 — **Ważni ludzie**, 37.35 — **Ważni ludzie**, 37.40 — **Ważni ludzie**, 37.45 — **Ważni ludzie**, 37.50 — **Ważni ludzie**, 37.55 — **Ważni ludzie**, 38.00 — **Ważni ludzie**, 38.05 — **Ważni ludzie**, 38.10 — **Ważni ludzie**, 38.15 — **Ważni ludzie**, 38.20 — **Ważni ludzie**, 38.25 — **Ważni ludzie**, 38.30 — **Ważni ludzie**, 38.35 — **Ważni ludzie**, 38.40 — **Ważni ludzie**, 38.45 — **Ważni ludzie**, 38.50 — **Ważni ludzie**, 38.55 — **Ważni ludzie**, 39.00 — **Ważni ludzie**, 39.05 — **Ważni ludzie**, 39.10 — **Ważni ludzie**, 39.15 — **Ważni ludzie**, 39.20 — **Ważni ludzie**, 39.25 — **Ważni ludzie**, 39.30 — **Ważni ludzie**, 39.35 — **Ważni ludzie**, 39.40 — **Ważni ludzie**, 39.45 — **Ważni ludzie**, 39.50 — **Ważni ludzie**, 39.55 — **Ważni ludzie**, 40.00 — **Ważni ludzie**, 40.05 — **Ważni ludzie**, 40.10 — **Ważni ludzie**, 40.15 — **Ważni ludzie**, 40.20 — **Ważni ludzie**, 40.25 — **Ważni ludzie**, 40.30 — **Ważni ludzie**, 40.35 — **Ważni ludzie**, 40.40 — **Ważni ludzie**, 40.45 — **Ważni ludzie**, 40.50 — **Ważni ludzie**, 40.55 — **Ważni ludzie**, 41.00 — **Ważni ludzie**, 41.05 — **Ważni ludzie**, 41.10 — **Ważni ludzie**, 41.15 — **Ważni ludzie**, 41.20 — **Ważni ludzie**, 41.25 — **Ważni ludzie**, 41.30 — **Ważni ludzie**, 41.35 — **Ważni ludzie**, 41.40 — **Ważni ludzie**, 41.45 — **Ważni ludzie**, 41.50 — **Ważni ludzie**, 41.55 — **Ważni ludzie**, 42.00 — **Ważni ludzie**, 42.05 — **Ważni ludzie**, 42.10 — **Ważni ludzie**, 42.15 — **Ważni ludzie**, 42.20 — **Ważni ludzie**, 42.25 — **Ważni ludzie**, 42.30 — **Ważni ludzie**, 42.35 — **Ważni ludzie**, 42.40 — **Ważni ludzie**, 42.45 — **Ważni ludzie**, 42.50 — **Ważni ludzie**, 42.55 — **Ważni ludzie**, 43.00 — **Ważni ludzie**, 43.05 — **Ważni ludzie**, 43.10 — **Ważni ludzie**, 43.15 — **Ważni ludzie**, 43.20 — **Ważni ludzie**, 43.25 — **Ważni ludzie**, 43.30 — **Ważni ludzie**, 43.35 — **Ważni ludzie**, 43.40 — **Ważni ludzie**, 43.45 — **Ważni ludzie**, 43.50 — **Ważni ludzie**, 43.55 — **Ważni ludzie**, 44.00 — **Ważni ludzie**, 44.05 — **Ważni ludzie**, 44.10 — **Ważni ludzie**, 44.15 — **Ważni ludzie**, 44.20 — **Ważni ludzie**, 44.25 — **Ważni ludzie**, 44.30 — **Ważni ludzie**, 44.35 — **Ważni ludzie**, 44.40 — **Ważni ludzie**, 44.45 — **Ważni ludzie**, 44.50 — **Ważni ludzie**, 44.55 — **Ważni ludzie**, 45.00 — **Ważni ludzie**, 45.05 — **Ważni ludzie**, 45.10 — **Ważni ludzie**, 45.15 — **Ważni ludzie**, 45.20 — **Ważni ludzie**, 45.25 — **Ważni ludzie**, 45.30 — **Ważni ludzie**, 45.35 — **Ważni ludzie**, 45.40 — **Ważni ludzie**, 45.45 — **Ważni ludzie**, 45.50 — **Ważni ludzie**, 45.55 — **Ważni ludzie**, 46.00 — **Ważni ludzie**, 46.05 — **Ważni ludzie**, 46.10 — **Ważni ludzie**, 46.15 — **Ważni ludzie**, 46.20 — **Ważni ludzie**, 46.25 — **Ważni ludzie**, 46.30 — **Ważni ludzie**, 46.35 — **Ważni ludzie**, 46.40 — **Ważni ludzie**, 46.45 — **Ważni ludzie**, 46.50 — **Ważni ludzie**, 46.55 — **Ważni ludzie**, 47.00 — **Ważni ludzie**, 47.05 — **Ważni ludzie**, 47.10 — **Ważni ludzie**, 47.15 — **Ważni ludzie**, 47.20 — **Ważni ludzie**, 47.25 — **Ważni ludzie**, 47.30 — **Ważni ludzie**, 47.35 — **Ważni ludzie**, 47.40 — **Ważni ludzie**, 47.45 — **Ważni ludzie**, 47.50 — **Ważni ludzie**, 47.55 — **Ważni ludzie**, 48.00 — **Ważni ludzie**, 48.05 — **Ważni ludzie**, 48.10 — **Ważni ludzie**, 48.15 — **Ważni ludzie**, 48.20 — **Ważni ludzie**, 48.25 — **Ważni ludzie**, 48.30 — **Ważni ludzie**, 48.35 — **Ważni ludzie**, 48.40 — **Ważni ludzie**, 48.45 — **Ważni ludzie**, 48.50 — **Ważni ludzie**, 48.55 — **Ważni ludzie**, 49.00 — **Ważni ludzie**, 49.05 — **Ważni ludzie**, 49.10 — **Ważni ludzie**, 49.15 — **Ważni ludzie**, 49.20 — **Ważni ludzie**, 49.25 — **Ważni ludzie**, 49.30 — **Ważni ludzie**, 49.35 — **Ważni ludzie**, 49.40 — **Ważni ludzie**, 49.45 — **Ważni ludzie**, 49.50 — **Ważni ludzie**, 49.55 — **Ważni ludzie**, 50.00 — **Ważni ludzie**, 50.05 — **Ważni ludzie**, 50.10 — **Ważni ludzie**, 50.15 — **Ważni ludzie**, 50.20 — **Ważni ludzie**, 50.25 — **Ważni ludzie**, 50.30 — **Ważni ludzie**, 50.35 — **Ważni ludzie**, 50.40 — **Ważni ludzie**, 50.45 — **Ważni ludzie**, 50.50 — **Ważni ludzie**, 50.55 — **Ważni ludzie**, 51.00 — **Ważni ludzie**, 51.05 — **Ważni ludzie**, 51.10 — **Ważni ludzie**, 51.15 — **Ważni ludzie**